IOTHECA
IAGELL.
COVIENSIS

37843

P

1889. B. 238.

Riedl. Karol.

Czytania o przeczystej Dziewicy Maryi.

Kraków 18[illegible]

2226/135

V B J C
BIBLIOTHECA UNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS
37843
I P
V B J C
37843
I

Чудотворный Образъ Божои Матери
въ Храмѣ св. Георгіа во Львовѣ.

ЧИТАНЯ

о

Пречистой и Преблагословенной

ДѢВѢ МАРІИ

написавъ

О. Казимиръ Рѣдль, Товар. Іисусового.

Вторе поправлене выдане.

КРАКОВЪ, 1885.

Зъ друкарнѣ Вл. Анчица и Сп.

пôдъ зарядомъ И. Гадовского.

Цѣна красно оправленои 30 кр. брошур. 20 кр.

Ч. 194/орд.

Чтенія о Пресвятôй Дѣвѣ яко не содержачіи въ собѣ ничого вѣрѣ св. катол. ни науцѣ норовствености противного, а способніи за благословеньемъ Божимъ при помочи многихъ прекрасныхъ тамъ наведеныхъ примѣрôръ, читаючихъ загрѣти до щирои любви и почитаня Пресв. Дѣвы Маріи — заступници рода христіянского, позваляются печатати.

Отъ гр- к. Митроп. Ординаріята.

Львôвъ дня 19-го Лютого 1883

Сильвестеръ, в. р.

Еипъ Юліопол. Администр. Апост.

37843

I

Biblioteka Jagiellońska

1001994340

Накладомъ О. Михаила Мыцьелского, Т. I.

ВСТУПНЕ СЛОВО.

Маешь любезный народе рускій, книжочку содержащу въ собѣ чтенія о Пречистой Дѣвѣ Маріи. Я знаю твою щиру любовь и велике почитанье, яке, маешь къ Преч. Дѣвѣ. Щобы ты отже мôгъ еще лучше пôзнати ту Преблагословенну Матерь и Ю еще горячѣйше любити и съ тымъ бôльшимъ упованьемъ прибѣгати къ Ней въ потребахъ душѣ и тѣла свого а при тôмъ, щобысь еще усильнѣйше старався Ей своими честнотами подобатися, то зôбравъ я гдеякî примѣры зъ житя Святыхъ и поважныхъ жерелъ, котрî тобѣ покажутъ, що Марія есть дѣйстно нашою Матерію, якъ Ю назвавъ самъ Богъ нашъ Іисусъ Христосъ, говорячи зъ креста до насъ всѣхъ въ особѣ св. Іоанна: „Се мати твоя!“ Тî примѣры не суть членами вѣры и для того нѣкого не обовязуютъ до вѣрованя такъ, якъ вѣруемъ въ единого Бога, або въ Непорочне Зачатье Пребл. Дѣвы Маріи. Однако

прѣмѣры тіи суть достовѣрнѝ, бо суть написанѝ людми учеными и совѣстными, при тôмъ не спротивляются нашой святой католицкой церквѣ, побуджаютъ до любви и почитаня Бога и Пр. Дѣвы и доказують, що Богъ всегда мае ту саму силу творити чуда, якъ творивъ тогды, коли живъ на земли межи людьми. И ото въ перпіомъ читаню наводится чудо, котре недавно тому сталося: чоловѣкъ той, о котрôмъ тамъ бесѣда, недавно умеръ въ Іерусалимѣ, где завѣвъ велике воспиталище для „доньокъ сіонськихъ"; и ôнъ оповѣдавъ своє чудесне наверненье священнику, котрого я особисто знаю. Впрочѣмъ пишу ту книшочку не для нивѣрныхъ, але для тебе, вѣрный народе, щобы твоя вѣра що разъ бôльше скрѣплялася и щобы ты за ту вѣру при богоугоднѝмъ житю отримавъ въ день Суда Божого вѣнець безсмертнои славы.

Твôй другъ сердечный

О. Казимирь Рѣдль, т. Іис.

Добромиль 8 Лютого 1883.

ПЕРШЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се мати твоя“, сказавъ умираючій Іисусъ до св. Іоанна а въ нѣмъ и до насъ всѣхъ, а даючи намъ таку матерь, давъ намъ все! — Не потреба бо и доказовати, що все, що тôлько ôтъ Бога маемъ, черезъ Марію маемъ; такъ бо уже Богъ постановивъ, щобы всѣ сокровища, всѣ скарбы ласкъ сплывали на насъ черезъ Марію, щобы навѣть самъ Богъ, жерело всѣхъ ласкъ, до насъ черезъ Марію прійшовъ!

Першою же и найважнѣйшою ласкою, основою всѣхъ далшихъ ласкъ есть вѣра свята католицка, а тую маемо также черезъ Марію. Такъ бо якъ мати, котра учитъ дѣтоньки свои креститись, молитись и всѣхъ правдъ святои вѣры, естъ першою учителькою своихъ дѣтей: такъ и Марія выповняе цѣлковито свою задачу яко мати наша, понеже мы черезъ Ню зôсталисьмо покликанî ôтъ Бога

до тои святои вѣры, котра насъ найпевнѣйше до щастя вѣчного провадитъ. Вѣра же есть то даръ надприродный и свѣтло, котрымъ просвѣченѝ все тое за правду узнаемъ, що Богъ объявивъ и черезъ свою святу Церковь до вѣрованя подавъ, чи оно есть написане чи нѣ. Вѣра тая есть добромъ намъ дармо данымъ а не заслуженымъ; но Богъ ю дае кому самъ хоче. Не есть она даромъ природнымъ и людскимъ, але надприроднымъ, и для того не дивуймося, выдячи, що часто люде дуже ученѝ, маючѝ богато иншихъ дарôвъ, однако вѣры не маютъ. Вѣра бо, то даръ надприродный, ставляючій чоловѣка по-надъ прочихъ людей, возносячій его по-надъ всѣхъ звычайныхъ смертельникôвъ, просвѣчаючій его свѣтломъ не земскимъ а порываючимъ его ажь до неба! Вѣра, то свѣтло, котре дае чоловѣкови оглядати Бога мешкаючого въ свѣтлѣ неприступнôмъ; вѣра — то свѣтло, котре дае ему пôзнавати таемницѣ не землѣ, не звѣрятъ, не людей, не якихъ силъ природныхъ, але таемницѣ самого Бога,

существа найвысшого! Есть она даромъ, черезъ котрый мы все за правду узнаємо: не якусь частину, але все, що Богъ объявивъ будь-то черезъ объявленье, котре Онъ въ раю давъ першимъ людямъ, потôмъ черезъ Мойсея и пророкôвъ Исраильтянамъ, а наконецъ черезъ возлюбленого Сына свого Іисуса Христа всѣмъ людямъ, будь-то черезъ Церковь свою святу яко ôтъ Іисуса Христа постановлене царство Боже на земли. Не годится намъ отже вѣровати въ одно, а сомнѣватися о другôмъ, одно уважати зу правду, а днуге за якесь мнѣніе, але мы маємо все за правду сильно и крѣпко узнавати и вѣровати, и еслибы того було потреба, навѣть кровь нашу за ту правду пролляти! Кромѣ того маемо вѣровати въ все, чи оно есть написане, або нѣ. Тôлько-бо Лютры (протестанты) узнаютъ на видъ святе письмо а и зъ того выкидяютъ то, що имъ не подобаєся; но католики вѣруютъ то, що Богъ объяривъ навѣть черезъ устное преданіе або традицію. — Христосъ бо сказавъ до своихъ Апостолôвъ: „Шедше

убо научите вся языки, крестяще ихъ во имя Отца и Сына и святого Духа". (Мат. 28, 19). А такъ не казавъ имъ Спаситель: пишите, але научите. А въ Евангелію св. Марка мовитъ Христосъ: „Шедше въ міръ весь, проповѣдите Евангеліе всей твари". И для того головнымъ жереломъ нашои святои католицкои вѣры не єсть лише святе письмо, але и устне преданье або традиція, то есть та наука, котра ôтъ Апостолôвъ зъ устъ до устъ переходила. И сей то даръ вѣры святои маємо черезъ Мврію, Она бо дала намъ Іисуса Христа, котрый намъ зъ неба ту святу вѣру принѣсъ, щобы каждый, кто вѣрує, не згинувъ, но мавъ животъ вѣчный.

Если ты отже належишь до вѣрныхъ Христовыхъ, єсли ты народився зъ родичей католицкихъ, єсли ты отримавъ ласку святого крещенія, то сталося все тоє черезъ Марію... Она ти все тоє у Бога умолила, упросила. И не малый то скарбъ та вѣра святая. Кождый бо членъ тои святои вѣры єсть повный ду-

шевнои потѣхи, якъ тоє пôзиѣйше побачимо. А на доказъ того, що черезъ Марію маємо даръ святои вѣры, що она естъ свѣтломъ и звѣздою сѣяючою, най послужитъ приключенье, котре сталося 1842 року въ Римѣ, столицѣ свѣта, бо столицѣ католицкого міра.

Живъ тогды Альфонсъ Ратисбонъ, жидъ зъ уродженя, але въ самôмъ дѣлѣ не маючій жадної вѣры. Ôнъ смѣявся зъ всего, що для насъ єсть святымъ, а бувъ ôнъ и богатый, просвѣщеный пôсля свѣта, въ товариствѣ милый, любленый навѣтъ въ родинахъ католицкихъ для своихъ природнихъ свойствъ душѣ, бувъ дуже цѣкавый и любивъ краснî штуки. Ôнъ постановивъ собѣ оглянути всѣ красоты свѣта, а объѣхавши всѣ великі мѣста Европы, хотяй съ ôтразою поѣхавъ и до Рима, где якъ чувъ, и читавъ, находятся всѣ памятники давныхъ вѣкôвъ где красота есть мовь бы на своимъ престоли. Удаесь ôнъ отже до Рима и тутъ пôзнавъ одну католицку родину... Тая родина не знала, що ôнъ есть жидомъ; такъ бо ôнъ на

видъ не бувъ подôбный до жида, але по недовгôвъ часѣ объявивъ ôнъ имъ, що естъ Исраилитою. — Можна собѣ погадати, яке було ихъ удивленье, або радше смутокъ, коли довѣдалися, що такій чоловѣкъ не мае вѣры и що числится до секты вѣры католицкой найбôльше противнои. Однако газдыня, панѣ дуже побожна, уповаючи на помôчь Маріи, постановила собѣ будь що будь тую душу для Бога позыскати, и для того въ смиренной и горячôй молитвѣ, до котрои долучила и пôстъ, просила Марію, щобы умолила для него ласку святои вѣры. Слѣдуючого дня, коли Ратисбонъ прійшовъ, приготовила та панѣ медаликъ Пресвятои Дѣвы, маючои руки ôтверти, сіяючи̂ лучами ласкъ и свѣтла, и спыталася его, чибы не хотѣвъ зробити еи якои прислуги. „Найохотнѣйше“, ôтповѣвъ Ратисбонъ. Тогды она выняла медаликъ и просила его, щобы носивъ его на шіи. Не хотячи ей ôтмовити, бере Ратисбонъ медаликъ на шію и носитъ, кажучи, шо того не робитъ зъ вѣры и побожности, а тôлько зъ кречности, щобы

додержати слова. На другій разъ дає єму панѣ дому власноручно написану молитву святого Бернарда: „Помни о все-милостива Дѣво Маріє“ и проситъ єго щобы ту молитву щодень разъ перечитавъ. Зъ разу ôнъ не хоче, вымавляєся, але коли панѣ стала єго усильно о тоє просити, обѣцює и обѣтницѣ вѣрно додержуе. Тымъ часомъ оглядає ôнъ Римъ и єго красоты, але лишь обоятно; нѣчо на него не робитъ враженя, анѣ величава ôтправа Службы Божои, анѣ пôдземнй гробы мучениковъ, анѣ великй Церкви, анѣ прекраснй иконы, анѣ мовь ангелскй пѣнія въ церкви св. Петра, анѣ порываюча музыка церковна, насупротивъ все здаєсь єго тôлько укрѣпляти въ недовѣрствѣ, все будитъ въ нѣмъ смѣхъ и погорду.

По недовгôмъ часѣ умирає одинъ другъ тои католицкои родины. Мужь знанои намъ уже панѣ проситъ Ратисбона, щобы єму товаришивъ, бо поручено єму занятися похороном умершого. Иде отже съ Ратисбономъ до церкви, въ котрôй мала правитись похоронна Служба

Божа, самъ удаєсь до священника до закристіи а Ратисбона проситъ, щобы на него зачекаавъ въ Церкви. Тымъ часомъ Ратисбонъ оглядає образы, ôвтарѣ, приглядаесь молячимся людямъ съ усмѣхомъ сожалѣнія и приходитъ до каплицѣ Пречистои Дѣвы, зъ ласкъ и чудесъ славнои, где бувъ образъ подôбный тому, котрый ôнъ носивъ на груди. Другъ єго тымчасомъ залагодивъ свои орудки и вернувъ до Церкви. Ту шукає ôнъ Ратисбона. и по довгôмъ шуканю приходитъ до каплицѣ Пречистои Дѣвы, дивится.... очамъ своимъ не вѣритъ: передъ иконою Пречистои Дѣвы клячитъ слезами заляный... Ратисбонъ... и мовъ бы зъ встыду закрывъ руками свои очи. Другъ кладе руку свою на єго рамя, торгає єго, але ôнъ мовь тая статуа клячитъ дальше... и плаче... И чомужъ то ôнъ плаче? Ахъ бо жаль ему стиснувъ серце, що ôнъ такъ довго бувъ невѣрный и не знавъ доси такъ доброи матери! Въ кôнци ôнъ мовь бы зъ сну пробудився, и виходячи зъ Церкви мовь непритомный ôть радости закликавъ до свого

друга: „Я видѣвъ Ю, я видѣвъ Ю! яка Она красна!“ Потômъ оповѣвъ єму цѣлоє прикюченье, що въ хвили, коли придивлявся иконѣ Пречистои Дѣвы, нагло окружила єго свѣтлôсть, и ôнъ побачивъ Пресвяту Дѣву живу, якъ дивилася на него съ чувствомъ матери... Въ тôй хвили, казавъ дальше, упавъ я на колѣна, зрозумѣвъ все, увѣривъ во все, ôтъ тои хвилѣ я вашь, я католикъ и жажду тôлько святого крещенія...“ Они оповѣли потому тоє чудесне приключенье Святѣйшому Отцу Пію IX., а той ôтдавъ Ратисбона на науку вѣры Генералу Товариства Іисусового. Коли ôнъ бувъ уже достаточно выпробованый и пôзнавъ члены св. католицкои вѣры, принявъ святе крещеніе, а зôставши по многихъ трудностяхъ принятымъ до Чина ОО. Езуитôвъ, устроивъ величавый закладъ пôдъ назвою „дочокъ Сіоньскихъ“ въ Ерусалимѣ, котрî маютъ прекрасну цѣль учити и образовати дѣвчата зъ жидôвства навернені, ôнъ же самъ бувъ настоятелемъ того закладу. Цѣле то оповѣданье єсть правдиве, бо я не тôлько читавъ о тôмъ

въ книжцѣ, но такожъ знаю особисто тыхъ отцѣвъ нашого Товариства, котрî съ нимъ разомъ були во Франціи на наукахъ святого Богословія, а которымъ ôнъ своє наверненье съ великою вдячностію и великимъ взрушеньемъ оповѣдавъ! Зъ того приключеня видишь любезный, що найважнѣйшій даръ небесный, вѣру святу, маємо черезъ Марію, и сказати можемъ, що єслибы не Еи молитва, мы були бы доси єще поганами! А тому єсли ты черезъ зле, грѣшне житье або злî книжки, або недобрî примѣры утративъ той даръ вѣры, удайся лишь до матери твоєи, до Маріи, Она тй даръ той назадъ выєднає! А вы жены, вы сестры, молѣтся до Маріи за вашихъ мужѣвъ, за вашихъ братей утратившихъ вѣру, щобы ю назадъ могли позыскати. Ты же о Маріє, котра всѣмъ помагаєшь, що удаются до Тебе о помôчь, упроси и намъ у Твого найдорожшого Сына даръ святои вѣры, щобы мы були правдивыми сынами святои католицкои Церкви! Аминь!

ПѢСНЬ до Прч. ДѢВЫ.

(Зъ молебена).

За всѣхъ молишися благая, прибѣгающихъ съ вѣрою, въ державный Твой покровъ, иного бо не имами грѣшніи къ Богу, въ бѣдахъ и скорбѣхъ присно избавленія, обременени грѣхи миогими, Мати Бога вышняго. Тѣмже Ти припадаемъ: избави отъ всякаго обстоянія рабы Твоя.

ВТОРЕ ЧИТАНЬЕ.

Марія грѣшныхъ прибѣжище.

Щожь намъ єсть по святôй вѣрѣ такъ потрѣбне якъ ôтпущенье грѣхôвъ? Кождый зъ насъ єсть грѣшный и чувствує дуже добре, що заслуживъ собѣ на ôткиненье ôтъ Бога, на вѣчну кару, що не маε права до неба, бо знаε, що Богъ, хотяй есть милосердный, хотяй милосердіε Его наповняε всю землю а дѣла милосердія Божого перевысшаютъ навѣть всѣ Его прочî дѣла и хотяй тôлько милосердіε Боже єсть причиною, що мы доси не згинули во вѣки, що, кажу, той Богъ єсть при тôмъ и справедливый, що єсть то дуже страшно впасти въ руки справедливого Бога. И для того на саму гадку о Бозѣ дôзнаε чоловѣкъ, навѣть и праведный, мимо волѣ чувства тревоги и боязни. А тому єсли прародичѣ нашî, коли Богъ въ раю Адама лишь коротенько спытався: „Адаме, гдѣ єси?“ такъ дуже налякалися и желали укрытися передъ гнѣвомъ Господа Бога: якъ

Радуйся
невѣсто неневѣстная.

великою мусѣла бути боязнь и страхъ народа исраильского въ пустыни, коли Богъ до него говоривъ посередъ громôвъ и лыскавиць? Но понеже Богъ мимо всеи своеи строгости насъ любитъ и знаѥ, що мы до Него безъ тревоги приближитися не можемъ, то давъ намъ жену, невѣсту чуствительного серця, давъ намъ матерь, котра насъ любитъ матернёю любовїю! И такои то невѣсты, такои матери намъ було потреба, щобысьмо черезъ Ню мали приступъ до Бога. А охороны такои Богу милои, невиннои а насъ любячои заступницѣ потребуѥмъ мы особливо тогды, коли въ наслѣдокъ тяжкихъ грѣхôвъ попалисьмо въ неласку у Бога и не можемъ просто до Него сближитися, яко негôднî ѥго дѣти. Такою же милою, невинною, насъ любячою заступницею ѥсть Марїя! Она ѥсть непорочною. Она ѥсть матерїю нашою! А ктожь може насъ бôльше любити якъ мати? Она любитъ дитину свою тымъ бôльше, чимъ слабшою и бѣднѣйшою ю видитъ, а такою слабою и бѣдною дитиною ѥсть кождый грѣшникъ!

До Неи отже мы съ Церквою святою кличмо: „О Маріє! грѣшныхъ прибѣжище! моли Бога о насъ!“ Не бôйся, милый грѣшнику, Богъ єсть добротливый, щедрый, многомилостивый, ласкавый. Ôнъ тобѣ ôтпуститъ грѣхи, лишь постанови собѣ сильно поправитися и съ великимъ упованьемъ прибѣгай до Маріи, а Она тобѣ выєднае у Сына своего ôтпущенье всѣхъ твоихъ грѣхôвъ! Але, щобы ты мавъ правдивый доказъ невысказанои любви Маріи ко грѣшникамъ, оповѣмъ тобѣ житье святои Маріи Египетскои, котра отримала ôтъ Маріи ласку ôтпущеня грѣхôвъ и щирого наверненя.

Марія, яко дванацятьлѣтна дѣвчина, покинула дôмъ своихъ родичôвъ, понеже забажала жити свобôдно и розпустно. Пріишла она до Александріи, и ту провадила черезъ сѣмнайцять лѣтъ житье дуже грѣшне и розпустне. Одного разу учула она, що велике число людей выбираєся въ дорогу до Ерусалима на празникъ воздвиженя честного и животворящого Креста. Не зъ побожности але ино зъ цѣкавости вcѣла и она на

корабль и поѣхала до Іерусалима. Видячи, якъ народъ громадно горнеся до церкви, и она хотѣла зближитися до святого Креста. Однако якже она зачудовалася, не могучи и рушитися зъ мѣстця! Ей здавалося, що якась невидима сила ю встримуе. Колька разôвъ пробовала ввôйти до церкви, але надармо. Змучена усѣла она въ кутику притвора, розмышляючи надъ причиною такои пригоды. Тогды то засіявъ єй лучь ласки Божои. Она пôзнала цѣлу тяжесть и мерзôсть своихъ грѣхôвъ, пôзнала, що єсть негôдною оглядати той Крестъ святый, на котрôмъ грѣхами своими розпяла свого Спасителя. Про тоє стала гôрко плакати. По довгôмъ плачу узрѣла на противнôй сторонѣ икону Пречистои Дѣвы, а понеже чула много о Маріи, що Она єсть матерью милосердія и прибѣжищемъ грѣшнѣхъ, клякає передъ Єи иконою и молитъ Ю усильно, щобы за нею причинилася до Сына свого, обѣцюючи Єй, що ôтъ теперь исправитъ грѣшне своє житье. По такôй молитвѣ хоче она зновь вôйти до церкви, и ото уже безъ най-

меншои трудности входитъ, падає передъ Крестомъ на колѣна и гôркû проливає слезы! Потôмъ вертає назадъ до иконы Пречистои Дѣвы, щобы Єй подяковати за такъ велику ласку, и чує голосъ зъ иконы: „Иди на другу сторону Іордана, а тамъ найдешь спокôй!“ Послушна тому голосови, высповѣдавшися зъ цѣлого свого житя и принявши Тѣло и Кровь Господа нашого Іисуса Христа, пôйшла она на пустыню по другôй сторонѣ Іордана. Ту жила она близько сорокъ сѣмъ лѣтъ въ найстрогшôмъ покаяню, живилася тôлько зѣльемъ и корѣнчиками, и николи не видѣла никого зъ людей, ажь въ кôнци найшовъ ю честный пустиножитель именемъ Зозимъ, котрому она оповѣла докладно цѣле своє житье и просила єго, щобы єй принѣсъ въ великій четверъ Святѣйшû Тайны. Зозимъ додержавъ обѣтницѣ, принѣсъ єй Святѣйшоє Тѣло Господа нашого, а она принявши Єго съ горячою набожностію сказала словами праведного Симеона: „Нынѣ ôтпущаеши рабу твою, Владыко, по глаголу твоєму съ миромъ, яко видѣстѣ очи мои спа-

сеніє твоє“. Потому просила Зозима: „Отче, прійди сюда въ слѣдуючій пôстъ, а знайдешь мене въ такôмъ станѣ, якій Господу Богу сподобаєся“. Коли Зозимъ на другій разъ прійшовъ, Марія уже умерла. Она лежала на земли и мала руки на крестъ зложенй. Зозимъ найшовъ при ней тіи слова въ пѣску написанй: „Отче погребай ту для любви Іисуса Христа тѣло бѣднои Маріи, котра умерла въ велику Пятницю, и не забувай молитися за нею“. Зозимъ хотѣвъ выповнити послѣдну єи волю, и ю поховати, но не знавъ, якъ має взятися до дѣла, понеже не мавъ при собѣ жадного знаряду. Въ тôмъ прибѣгає зъ лѣса левъ и иде просто до него, зближаєся ôттакъ до святого тѣла Маріи, лиже єи ноги и выгребує грôбъ ôтповѣдный до великости єи тѣла. Зозимъ, видячи въ тôмъ провидѣніе Боже, дякує Господу, кладе до гробу святе тѣло Маріи и засыпує землею. Було то 421 року.

Яка то поучаюча, яка повна потѣхи історія! Якже часто повтаряеся она и за нашихъ часôвъ! Кôлько бо то може лѣтъ

жилисьмо и мы въ грѣхахъ всякого рода; и намъ засмаковала солодка свобода грѣха, и мы ôтдавалисьмося ôтъ молодыхъ лѣтъ всякой розпустѣ! Мовь бы якась сила ôтпыхала насъ ôтъ Іисуса розпятого, мы утѣкалисьмо ôтъ святои Церкви и святыхъ Тайнъ: — але одно воззрѣніє Пречистои Дѣвы, одинъ лучъ Єи благодати сокрушивъ наше серце, слезы жалю потекли по лици нашôмъ, мы щиро высповѣдалися зъ хрѣхôвъ, и сталисьмося знову дѣтьми Маріи, а Она Матерію нашою!

Ото слухай, що Марія теперъ до тебе говоритъ: „Иди на другу сторону Іордана, тамъ найдешь спокôй“. Слово Іорданъ значитъ по нашому „зъ горы плывучій“. И ты мовь бы плывъ зъ горы, бо ты ишовъ до пекла, жіючи грѣшно; длятого теперь плынь до горы, до неба. Марія Єгипетска высповѣдалася щиро зъ цѣлого житя, и ты такъ зроби! Она сорокъ сѣмь лѣтъ на пустыни каялася, и ты также люби тихе, скромне мовь пустинне житье и не думай о тôмъ, якъ довго єще будешь жити, але що дня жій

съ Богомъ и ангелами Єго, всѣ свои працѣ и слезы и молитвы офѣруй Богу за твои грѣхи, а и ты пôйдешь тамъ, где Марія теперъ находится. Отмѣни цѣле твоє житье, а знайдешь спокôй, котрого такъ довго мати не будешь, якъ довго серце твоє не спôчне въ Бозѣ, якъ довго не возлюбитъ Єго надъ все въ свѣтѣ. О Маріє! грѣшныхъ прибѣжище! пріими пôдъ Твои матернѝ крыла всѣхъ грѣшникôвъ, котрѝ ôтъ Сына твого утѣкаютъ, и дай намъ ласку щирого покаяня и правдивого наверненя! Аминь.

ТРЕТЕ ЧИТАНЬЕ.

Марія смутныхъ потѣха.

Хотяй вѣруємъ, що душа наша єсть несмертельна, хотяй всѣ члены святои вѣры маютъ въ собѣ такъ много потѣхи для насъ, що чоловѣкъ въ ихъ свѣтлѣ повиненъ бы всегда радоватися, бо хотяй бы навѣть согрѣшивъ, то коли въ святôй сповѣди очистится ôтъ грѣхôвъ, тогды навѣть слезы єго жалю суть для него жереломъ небесной потѣхи и радости: то прецѣнь туземне житье наше переповнене єсть терпѣніями всякого рода, такъ, що намъ и при найсильнѣйшôй вѣрѣ годѣ опертися смуткови:

Ой плыне, плыне слезонька,
Бо ту слезъ долинонька,
Зъ горя душа увядає,
Пôдъ тягаромъ упадає!

Але Господь Богъ хоче, щобы мы черезъ кресты и терпѣнія за давнî грѣхи покутовали, ôтъ грѣшного свѣта и грѣшныхъ єго утѣхъ сторонили, щобы мы ставалися подôбными Іисусу и Маріи и по терневôй житя дорозѣ дôйшли до вѣчнои нагороды. Однако посередъ такъ многихъ терпѣній и смуткôвъ не оставляє насъ Богъ самыхъ, Онъ посылає намъ утѣшительку, Марію, котра яко найлучша мати хоче и умѣє найлучше потѣшити свои смутнî и плачучî дѣти. Такои потѣхи намъ доконче потреба; иначе мы не выдержали бысьмо на сей дорозѣ! И дѣйстно, Пречиста Дѣва потѣшає насъ! Неразъ наповнитъ смутокъ наше серце; чорнî мысли тревоги, боязни метаютъ нами, а ото! мовь якій ангелъ потѣхи ôтдаляє ôтъ насъ смутокъ, влыває въ серце наше упованіє, спокôй и веселіє! Ктожъ то пôславъ того ангела? Ото Пречиста Дѣва, утѣшителька смутныхъ! Зъ ôтки то походитъ, що ты мимо такъ многихъ терпѣній стоишь мовь тверда скала и терпишь безъ нарѣканя? Ото Марія проситъ

у Бога дла тебе о терпеливôсть и потѣшае тебе надѣею лучшои будучности! Ахъ, бо Она добре знае о нашихъ терпѣніяхъ, видитъ нашѝ слезы, чуе нашѝ зойки, и ними муситъ Еи серце бути тронутымъ, бо тое Еи серце повне чувства и любви яко серце найлучшои матери! А котражь мати, видячи слезы въ очахъ дѣтиноньки, не отре ихъ въ найбôльшôмъ сожалѣнію! Такъ, Марія не оставитъ въ смутку, бо Она сама дôзнала, що то значитъ терпѣти на свѣтѣ! Ахъ, кôлькожь то натерпѣлась тая болѣюча Мати! ôтъ яселъ, где сложила маленького Іисуса, ажь до Его гробу, чимъ же було Еи житье, если не безпрерывнымъ крестомъ и терпѣніемъ? Акъ рожѣ цвитутъ межи терньемъ, такъ тая благословенна Дѣва росла межи терпѣнями и могла запытатись кождого зъ насъ: чи може болѣзнь твоя рôвнатися съ болѣзнею моею? Такъ, Марія перетерпѣвши такъ много, знае, що значитъ и наше терпѣніе!

Одна знаменита особа, утративши едину свою дитинку, такъ тымъ грызлася,

що жаднî потѣхи, жаднî представленя не могли усмирити єи великихъ терпѣній. Смутокъ єи доходивъ до найвысшого степени, рôвнався майже розпуцѣ. Она до никого уже не говорила, до никого не приходила, носила на собѣ чорне одѣніє, а на єи лици були выритî слѣды окрутныхъ терпѣній! Она выплакала уже всѣ слезы, уже и плакати не могла, а тоє побôльшало єи терпѣнія! Одинъ побожный маляръ постановивъ на полотнѣ представити вѣрный образъ помершои дитины, надѣючися, що той образъ зробитъ спасителный вплывъ на безпотѣшну матеръ, но ôнъ и боявся, щобы видъ того образця не побôльшивъ єи печали и не вкинувъ ю въ цѣлковиту розпуку! Щожь ôнъ ôттакъ робитъ? Вѣрою перенятый вымалювавъ ôнъ два образцѣ рôвнои величины. Одинъ представлявъ умершу дитину, а другій Пречисту Дѣву, держачу па рукахъ Іисуса блѣдого, закровавленого, умершого, а у споду образця выписавъ тіи слова: „Она утратила бôльше якъ ты!“ Мати на видъ своєи дитины выдала крикъ съ болемъ

серця, омлѣла и упала у стôпъ болѣючои Матери Божои. Прійшовши до притомности кинула окомъ на образецъ, пôдъ котрымъ лежала! читає написанû на нѣмъ слова, розмышляє надъ ихъ великою правдою, та и завстыдалася своєи немочи и сказала: „ôтъ нынѣшного дня не хочу уже бôльше плакати, переболѣю все, ôтъ днесь хочу жити тымъ блаженнымъ чувствомъ, котре уноситъ душу ажь до неба“. Ôтъ тои хвилѣ она мовь бы мешкала въ небѣ при своєй дитинѣ була спокôйна а навѣть весела, а и тогды, коли плакала, слезы єи були повнû потѣхи, бо то були слезы любви и туги за своєю дитиною, и въ всѣхъ терпѣніяхъ своихъ она потѣшалася всегда надѣєю, що буде могла колись оглядати и голубити свою дитину въ небѣ! Она начала ревнѣйше служити Господу Богу, ôтдалася господарству и иншымъ добрымъ занятямъ, а все дѣлала въ тôмъ намѣренію, щобы могла съ своєю дитиною въ небѣ тѣшитися. О! вы всѣ добрû люди! вы матери и отцы и всѣ, котрû терпите такъ многû болѣзни, чомужь

не спѣшите вы до Маріи, тои матери, утѣшительки всѣхъ смутныхъ!? Вы плачете нарѣкаєте, а ваші слезы якъ перлы дорогі, чомужь они такъ марно безъ заслуги лѣются? О! бо вы не умѣєте єще терпѣти съ Маріею! вы єще не умѣєте просити Маріи, щобы васъ научила терпѣти такъ, якъ Она терпѣла! Вы не шукаєте въ Маріи потѣхи, но може въ свѣтовыхъ розрывкахъ а може навѣть въ грѣхахъ! Ой не робѣть такъ! Идѣтъ чимъ скорше до Маріи, просѣтъ Ю, щобы васъ потѣшила, а певно отримаєте потѣху и въ житю и при смерти а въ кôнци и по смерти въ небѣ. А єсли вамъ трудно терпѣти, то глянь-те на Марію, якъ Она пôдъ крестомъ терпить, а тогды всѣ ваші терпѣнія выдадутся вамъ дуже малыми въ порôвнаню съ тыми терпѣнями, котрі Она переносила, а особливо, єсли розважите, що Марія була невинна, непорочна, а вы грѣшні, обтяжені грѣхами, и уже давно заслужилисьте собѣ на вѣчні муки въ пеклѣ! Длятого молѣтся; Мати, потѣши насъ, бо плачемо! Мати веди насъ,

щобысьмо не погибли, учи насъ терпѣти безъ нарѣканя, учи насъ любити Бога навѣть и въ терпѣніяхъ! Аминь.

ЧЕТВЕРТЕ ЧИТАНЬЕ.

При Маріи смерть щаслива.

Найважнѣйшою хвилею для насъ смертельныхъ єсть година смерти нашои, бо ôтъ доброи смерти зависитъ цѣла вѣчность щаслива, а по злôй смерти наступає вѣчнôсть нещаслива! Длятого навѣть святî люди дрожали на саму мысль о смерти, бо по смерти, слѣдує страшный судъ а по судѣ вѣчнôть непевна! Святый Иларіонъ мовивъ до души своєи: „Сѣмдесять лѣтъ служилась Христу, чомужь лякаєшся смерти?“ А мы? мы анѣ мыслити о смерти не хочемъ, мы такъ дуже єи боимося. Ой! бо и страшна та хвиля смерти, страшна тогды для насъ борба: злый духъ кусить умираючого чоловѣка до недовѣр-

ства, до хуленя на Бога; ôнъ старается такого человѣка привести до розпуки, щобы не каявся и не жаловавъ за свои грѣхи; ôнъ всѣми силами нападає на умираючого, бо знає що хвиля смерти коротка и важна, понеже ôтъ неи зависитъ цѣла судьба человѣка. Длятого то потреба намъ въ годинѣ смерти найсильнѣйшои помочи Готпода Бога. Мы всѣ хотѣлибысьмо мати смерть щасливу, хотѣлибысьмо всѣ умерти въ ласцѣ и любви Божôй, съ надѣєю вѣчного щасть и заосмотренй святыми Тайнами. А власне таку смерть упрошує намъ Пречиста Дѣва; Она умоляє для тыхъ, котрй Ю въ житю сердечно любили, непобѣдимоє мужество въ искушеніяхъ, терпеливôсть въ терпѣніяхъ, Она просвѣчає ихъ душу живою вѣрою, ихъ серце наповняє надѣєю, загрѣває любовію, и старается о тоє, щобы они безъ святыхъ Тайнъ зъ того свѣта не сходили. И не дивно, бо если Пречиста Дѣва єсть Матерію нашою, то Єи любовь къ намъ дѣтямъ оказуєся найбôльше въ хоробѣ и въ годинѣ смерти на-

шои. Чижь не видимъ, якъ мати цѣлû ночи безсоннû проводитъ при хорôй дитинѣ, якъ она ю голубитъ, якъ єи помагає, рада бы єи нове житье вдохнути, що бôльше, она готова съ нею власнымъ своимъ житьемъ подѣлитись. Если тоє дѣлає земска мати въ чувствѣ земскои хотяй святои любви, то щожь, думаємъ, не сдѣлала бы Пречиста Дѣва, тая Мати изъ всѣхъ матерей найлѣпша, исповнена небесною любовію? И длятого смѣло сказати можна, що, если кто въ ласцѣ Божôй зъ того свѣта сходитъ, єсли кто щасливо умирає, то має тоє завдячити Маріи.

Свята Бригида, княгиня шведская, женьщина великои боговôйности, найвѣрнѣйша супруга и найлѣпша мати, котру Іисусъ Христосъ почтивъ такъ великою и особливою ласкою, що ей благоволивъ объявити будучû рѣчи, оповѣдає намъ слѣдуюче приключенье въ своихъ объявленіяхъ, котрû на приказъ Собора въ Констанціи держаного зôстали черезъ кардинала Туррекремату строго испытанû и за правдивû узнанû.

Мала свята Бригида сына, молодця чистыхъ обычаѣвъ, однако понеже ôнъ ôтдався заводу рыцарскому и на вôйнѣ померъ, то свята єго мати обавлялася дуже о єго судьбу, чи зôставъ ôнъ по смерти вѣчно щасливымъ. И милосердный Спаситель потѣшивъ ю такимъ объявленiємъ. Она видѣла престолъ, на котрôмъ сидѣвъ яко судiя Iисусъ Христосъ, а по правôй Єго руцѣ сидѣла Пречиста Дѣва. Въ тôмъ приступає дiяволъ и каже: „Судiо справедливый! Ты такiй справедливый, що надѣюсь ôтъ Тебе отримати тоє, чого слушно желаю, навѣть хотяй бы я ожалявся противъ Твоєи Матери. Ото Твоя Мати несправедливо поступила собѣ при смерти Кароля, сына Бригиды и то въ двохъ рѣчахъ: перше, що въ годинѣ єго смерти прiйшла до него, а мене прочь выгнала, а потому, що не позволила, шобы я кусивъ Кароля, хотяй менѣ прислугує право кусити чоловѣка, а особливо въ годинѣ єго смерти. Прикажи отже души Кароля, щобы назадъ вернула до тѣла єго и позволь менѣ тогды хоть черезъ одинъ

день єго кусити. Єсли ôнъ поконає мене, най буде спасенъ; но теперь ôнъ несправедливо спасенъ; а дальше, коли душа єго выйшла изъ тѣла, не позволила менѣ Твоя Мати станути передъ Судією и обвинити єго, но взяла душу єго въ свои объятія и занесла ю безъ мене на судъ, що противляєся мому праву. На тоє сказала Пречиста Дѣва: „Хотяй той духъ злый єсть отцемъ лжи, однако въ тôй рѣчи сказавъ правду. Истинно я высвѣдчила Каролю тоє добродѣйство, о котрôмъ ôнъ вспôмнувъ, а то изъ слѣдуючихъ причинъ: понеже сей Кароль мене въ своємъ житю найсердечнѣйше любивъ мовь матерь свою; потому, понеже ôнъ що дня поручавъ себе мому покрову; дальше, понеже ôнъ дуже тѣшився зъ ласкъ и хвалы, котрыхъ Ты, Найдорожшій мôй Сыну, менѣ удѣливъ, а наконецъ понеже ôнъ бажавъ горячо и бувъ кождои хвили готовъ проляти за мене свою кровь. Я отже, видячи єго любовь къ мнѣ, мусѣла яко мати въ годинѣ єго смерти высвѣдчити єму добродѣйство и прійти єму въ помôчь“.

На тіи слова ôтповѣвъ найлучшій и найсправедлившій Єи Сынъ: „Мати моя має въ царствѣ моємъ першеньство, не якъ иншіи выбраниѝ, але яко Мати, Цариця и Панѣ, и протоє вôльно Єи робити изъятія ôтъ правъ мною даныхъ, єсли зайде яка справедлива причина. Таке же изъятіє справедливо треба було зробити съ Каролемъ, понеже ôнъ такъ горячо любивъ Матерь мою, а протоє не маєшь діяволе, що бôльше о тôмъ вспоминати“. И діаволъ скреготаючи зъ злости зубами ядовитымъ взоромъ глянувъ на Марію, глубоко поклонився и ôтôйшовъ назадъ до пекла. Якажь радôсть вступила въ серце Бригиды, коли зъ того объявленя довѣдалася, що сынъ єи спасенъ? О! якъ то бы мы тѣшились, єсли бы Марія пріишла до хатъ нашихъ и станула при насъ въ годинѣ смерти, щобы ôдогнати діавола и щобы душѣ нашѣ въ своихъ объятяхъ занести передь престолъ Бога? Хочете мати тую ласку, любѣтъ Марію, що день пôдъ Єи милость прибѣгайте, тѣштеся зъ Єи славы и будьте готовыми съ найбôльшою охо-

тою кровь вашу за Ню пролятн, а тогды и цѣле пекло ничого вамъ не зробитъ, съ солодкимъ усмѣхомъ на устахъ попращаетеся съ тымъ свѣтомъ, и будете тѣшитися вѣчно въ небѣ хвалою Маріи! О Маріе! въ годинѣ смерти нашои молися о насъ! Аминь.

ПЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

Марія ôтвирає намъ небо.

Щожь бы намъ то помогло, єслибысьмо прожили цѣле житье въ незмѣнному щастю а не осягнули цѣли нашого житя т. е. неба? А щожь намъ зашкодитъ цѣле житье вести въ слезахъ и терпѣніяхъ, въ нуждѣ и погордѣ, що намъ зашкодитъ двигати крестъ Христовъ и на нѣмъ умерти посередъ насмѣваній злыхъ людей, безъ сожалѣнія, єсли зъ того креста вступимъ до неба, до того неба, где нема уже анѣ слезъ, анѣ смутку, анѣ болѣзни жадної, где найдемо наши̂ найдорожші̂ особы, котрі̂ мы на семъ свѣтѣ утратили, где саму лишь радôсть и веселіє пьеся зъ чаши, котру намъ подасть Іисусъ, где нема жадної обавы розлуки або утраты того невысказаного щастя? Чижь для нужденного вязня може бути щось пріємнѣйшого, якъ сама мысль о тôмъ щастю? а щожь

Чудотв. Образъ Матери Божои
въ Жировицяхъ,
въ монаст. ОО. Василіянъ.

доперва, коли ôнъ тое шасте буде посѣдати? Оно есть всѣмъ; безъ него все есть ничимъ! Що птычцѣ по всѣхъ выгодахъ, если она въ клѣтцѣ замкнена? щожь увязненому по всѣхъ пріемностяхъ, если ôнъ не мае николи повернути до своеи ôтчины? що прійде намъ изъ нашого щастя, если оно въ нещастье перемѣнится? Если отже посѣданье неба есть найбôльшимъ щастьемъ для насъ, то кто насъ може до него допровадити? Ото Марія! безъ Еи заступництва и помочи мы до неба не зможемъ дôстатися! Святый Бонавентура каже: „Не спасе душѣ своеи той, кто не мае набоженьства до Марiи; никто бо не ввôйде до неба, кому не помагае тая, котра есть воротами небесными.“ Многи̂ богословы, н. пр. св. Бернардъ, учатъ выразно, що люди почитаючи̂ набожно Марію, не згинутъ во вѣки. И ничь дивного, если бо мы всѣ ласки, а навѣть самого Іисуса Христа, жерело всѣхъ ласкъ, маемо черезъ Марію, то тымъ бôльше лишь черезъ Ню можемъ мати найвысшу ласку, якою есть наше спасеніе! Марія бо есть

нашою Матерію и Владычнцею; яко Цариця обсыпує Она насъ дарами по царски, яко мати найлюбезнѣйша желає она найщирше, щобы всѣ Єи дѣти, котрû Ю почитали на земли, були съ Нею и при Нѣй въ небѣ во вѣки. И смѣло кажу, що нема въ небѣ никого, кто бы за житя не бувъ любивъ Маріи, нема никого въ пеклѣ, котрый бы ажь до смерти бувъ любивъ Марію! До Неи отже съ упованіемъ прибѣгаймо, горнѣмся пôдъ Єи покровъ, Она насъ заслонитъ ôтъ гнѣва Сына Свого, Она насъ запровадитъ до небесного царства! На доказъ того приводжу слѣдуюче приключенье.

Въ осмôмъ столѣтію жила въ Франціи свята Опортуна, донька королевска. Уже въ дитинныхъ лѣтахъ почитала она Марію, потому вступила въ монастырь и зôстала монахинею близко царскои палаты. Коли уже зближалася година єи смерти, побачила она святу Цецилію и святу Лукію при восходячôмъ сонцю и такъ ôдозвалася: „Радуйтеся сестры, якû же розказы приносите менѣ ôтъ моєи

Царицѣ?“ А они сказали: „Она жде на тебе въ небѣ“. Потому зъявився такожь и злый духъ, но она смѣло ôдогнала єго, мовячи: „Чого ты ту хочешь, огидный, мерзкій духу, я єсмь слугою Христовою?“ И злый духъ утѣкъ. Потому же принесено єи Святѣйшiи̂ Дары, котрî она приняла съ найбôльшою побожностію, и коли горячо молилась, нагло ôтворилися двери, а свята Опортуна закликала: „Дивѣтся, дивѣтъ, сестры мои, Пречиста Дѣва приходитъ до мене. Мои милî сестры, поручайтеся всегда сей дорогôй Матери, пращайте, уже на тôмъ свѣтѣ не побачимося“. И взнесла руки до горы кинулась въ объятія Маріи и упокоилася солодко середъ пѣній ангелскихъ, а Пречиста Дѣва взяла святу єи душу и занесла до неба! И якже не любити Маріи? якже не дяковати сей Матери? якже не поручатись що дня Єи опѣцѣ и не просити о тоє, щобы и насъ взяла по смерти до неба? Єслибысьмо теперь мали умирати, чи могли бы мы надѣятись, що Пречиста Дѣва въ небѣ на насъ чекає? Она чекає, она выглядає

насъ бôльше, якъ мати дитинку свою по довгôмъ невидженю. Но чи вы тужите за Нею? чи вамъ не занадто добре на тôй долинѣ слезъ? чи вы не хотѣлибысьте може ту вѣковати? Часомъ мы хотѣлибысьмо вмерти, не длятого, щобы получитись съ Пречистою Дѣвою, але длятого, що мы нетерпеливû, и що не хочеся намъ терпѣти; а єсли Господь Богъ грозитъ намъ смертію, то мы боимося смерти и хотѣлибысьмо жити. А єсли насъ злый духъ куситъ, чи можемо мы смѣло сказати: „Чого ту хочешь, мерзкій духу, коли я єсмь слугою Христа?“ Чи ты служишь Христу? чи выповняєшь ты єго волю? чи прійде по насъ Пречиста Дѣва? О прійди, Пречиста и Пренепорочна Дѣво и Мати наша, и введи насъ до неба, щобы и мы Тебе тамъ любили и прославляли во вѣки! Аминь.

ШЕСТЕ ЧИТАНЬЕ.

Марія зъ чистилища выбавляе.

Смерть не була бы такъ страшна, єсли бы по ней не наступила кара въ пеклѣ або принаймѣй въ чистилищи. Свята вѣра католицка учитъ насъ, що чоловѣкъ, хотяй бы Г. Бога образивъ лишь малымъ грѣхомъ, мусить єго ôтпокутовати, и єсли въ тôмъ житю не учинитъ задосыть безконечнôй справедливости Божôй черезъ терпеливе зношенє терпѣній въ тôй цѣли ôтъ Бога зôсланыхъ, то мусить на другôмъ свѣтѣ страшнî муки поносити, котрî, якъ говорятъ святî Отцѣ Церкви, не рôжнятся ôтъ мукъ пекольныхъ що до тяжести а лишь що до часу. Муки бо пекольнî суть вѣчнî, а муки въ чистилищи суть дочаснî, но той часъ єсть дуже довгій. Отже пречиста Дѣва, видячи якъ Єи дѣти страшнî муки терпятъ въ чистилищи и выплачуются справедливости Божôй, и чуючи тіи ихъ зойки и плачь,

не може того перенести на собѣ, щобы имъ не прійти въ помôчь и не потѣшити ихъ вь тыхъ мукахъ. Якъ страшнû суть тіи муки, най послужитъ слѣдуюче приключеніе зъ житя святои Перпетуи мученницѣ. Тая свята мати мала сѣмлѣтного братчика, котрый умеръ на рака въ лици. Одного разу молячися, вымовила она мимоволѣ єго имя, николи бо до сего дня не молилася, за него, думаючи, що така дитина всѣмъ мила, котра не учинила никому ничого злого, уже давно єсть въ небѣ, а особливо, коли умерла въ такъ великихъ терпѣніяхъ. Потôмъ со слезами въ очахъ и съ горѣючимъ серцемъ любячои сестры молилася за него до Бога, а слѣдуючои ночи мала таке явленіє. Видѣла она братчика свого выходячого зъ темного мѣсця, где находилося много инныхъ хлопчикôвъ. Здавалося Єи, яко бы ôнъ терпѣвъ страшне горячо и жажду, бувъ бо дуже нужденный и блѣдый и мавъ на лици єще слѣды рака, котрый бувъ причиною єго смерти. Велика просторонь дѣлила ихъ и они не могли

зближится до себе. При нѣмъ стояло велике начинье съ водою, котре величиною своєю сягало по-надъ єго голову, и ôнъ надармо силовався заспокоити зъ него свою жажду. На видъ такои недолѣ брата своего заболѣло дуже єи серце и она горячо молилася за него цѣлû дни и ночи проводила въ слезахъ и просила Бога, щобы єго увôльнивъ ôтъ мукъ чистилищныхъ. Незадовго схватили ю погане яко христіянку и вкинули до темницѣ, ôтки потому мала пôйти на муки, щобы дати свѣдоцтво вѣрѣ Христовôй, Въ темници не залишила она молитися за братчика своего. Але сновь мала таке явленіє. Мѣсце, зъ котрого выходивъ єи братъ, було уже ясне, ôнъ бувъ чисто и гарно одѣтый, а рана уже загоилася. Начинье съ водою досягало єму до пояса; коло начиня бувъ кубокъ, котрымъ братъ єи черпавъ воду и гасивъ свою жажду. Потому ôтойшовъ ôнъ весело и бавився съ другими дѣтьми. Єсли отже сѣмлѣтна дитина поносила такъ страшнû муки и черезъ такъ довгій часъ, може тôлько

длятого, що безмѣрно пивъ воду, не повздержуючи своєи жажды; єсли потреба було такъ многихъ слезъ, молитвъ и терпѣній святои сестры, щобы єго зъ чистилища освободити, то що сказати о насъ, котрî хочемо уходити за побожныхъ, но не хочемо собѣ ôтмовити жаднои пріємности для Бога, котрî умѣємъ тôлько грѣшити, а не умѣємъ за грѣхи жаловати и каятися? Якажъ то бѣда, якій голодъ, яка жажда чекаε насъ въ чистилищи? А ктожь насъ ôтъ чистилища выбавитъ? кто насъ въ нѣмъ потѣшитъ? Пôсля вѣры святои католицкои не кто иншій а тôлько Пречиста Дѣва Марія, котрои власть и милôсть такъ въ небѣ якъ и на земли и въ чистилищи велика и дуже много здѣлати може. Длятого Она дѣти свои, котрî Ю за житя почитали, до Ней молилися и Ю наслѣдовали, въ чистилищи потѣшаε и ихъ зъ огня чистилищного выбавляε. О любимî! єсли намъ миле спасеніе нашои душѣ, любѣмъ и почитаймо Пречисту Дѣву; бо якже страшнî муки будемъ мусѣли поносити въ чи-

стилищи за такъ многи̂ грѣхи смертельни̂, котрыхъ мы вправдѣ сповѣдалися, но за нихъ не покутовали, за такъ численни̂ грѣхи простительни̂, котрі̂ щодень поповняємъ? До когожь отже маємъ мы прибѣгати о помôчь, єсли не до Пр. Дѣвы, матери нашои, котра святôй Бригидѣ объявила: „Слухай, доню, якъ Сынъ мôй почтивъ моє имя. Коли ангелы чуютъ моє имя, радуются и дякують Богу, що Ôнъ для мене и зо мною учинивъ такъ велику милôсть, понеже видятъ чоловѣчество Сына мого увеличене въ Божествѣ. Тіи, що суть въ чистилищи, радуются, учувши моє имя, якъ слабый, лежачій на ложи болѣзни радуєся, чуючи слово потѣхи". Мы маємъ такъ много своякôвъ, братей, сестръ и родичей въ чистилищи, молѣмся за ними до Пречистои Дѣвы, щобы ихъ зъ чистилища освободила, теперь поручаймо Маріи ихъ душѣ, щобы и они, молитвами нашими освободжени̂, колись молилися и за нами до Бога и Пречистои Дѣвы, коли и мы подôбно имъ будемо терпѣти страшни̂ муки въ чистилищи. Аминь.

СЕМЕ ЧИТАНЬЕ.

Пречиста Дѣва жерело мудрости.

Всѣ люде хотятъ теперь бути мудрыми, учатся читати, писати, рахувати, учатся исторіи, физики, геометріи, красно спѣвати, мальовати, запроваджуютъ телеграфы, телефоны, желѣзницѣ, безчисленнû фабрики, днесь все майже лишь машинами робятъ и тымъ способомъ хотятъ люде собѣ житье на свѣтѣ улегшити и упріємнити, думаючи, що на тôмъ залежитъ правдива просвѣта, поступъ и мудрôсть людска. А я вамъ скажу, любимû братя, що правдива мудрôсть не на тôмъ почиває. Правда, що чоловѣкъ може бути и дуже ученый, и єсть то добре много знати, однако, пытаюся, на чôмъ залежитъ правдива мудрôсть? Кто то єсть правдиво мудрымъ? Менѣ здаєся, и вы зо мною на то згодитеся, що мудрый чоловѣкъ єсть той, котрый знає причины всѣхъ рѣчей, котрый умѣє всегда ôтповѣсти на пытанье: длячого, ôтки що

єсть? Той єсть мудрый, кто знає, ôтки свѣтъ взявся и на що ôнъ єсть? котрый знає, що ôнъ походитъ ôтъ Бога и на що чоловѣкъ єсть на тôмъ свѣтѣ? котрый знає то все, що Богъ намъ о собѣ объявивъ, котрый знає нищету свою и що єсть грѣшникомъ, котрый старається пôзнавати Бога, Єго безконечну красоту и Дѣла Єго милости, Єго воплощеніе, Єго муки, и крестъ, кто пôзнавъ свѣтъ, єго марнôсть и злобу, кто умѣє читати не конче на книжцѣ друкованôй, але на книзѣ свѣта и кождôмъ сотворѣню: якъ красный, якъ добрый єсть Г. Богъ. Зъ кождого бо сотворѣня ôтзывається Г. Богъ: „Я люблю тебе, чоловѣче, Я для тебе все тоє сотворивъ, отже и ты люби Мене, величай, подивляй и дякуй Менѣ!“ Той мудрый, кто умѣє читати въ ранахъ розпятого Спасителя: „Я возлюбивъ тебе, протоє и ты возлюби Мене надъ все, що маєшь найдорожшого на свѣтѣ“. Той мудрый, кто умѣє писати не перомъ на папери, но на серцю своимъ и кто въ памяти своєй записує всѣ дѣла доброты Божои, кто умѣє рахувати не на

таблици або въ памяти грошѣ, але кто умѣє почислити добродѣйства Божі̂ и власні̂ грѣхи и добре и старанно числитъ всѣ хвилѣ житя, щобы анѣ одной для вѣчности не утратити! Не той мудрый, котрый гадає собѣ, що ô нъ безгрѣшный, що не має зъ чого сповѣдатися, котрый не хоче и знати Спасителя свого и ô тдати Єму належной чести, котрый тô лько для тѣла свого жіє, а душу свою занедбує! Не той мудрый, котрый умѣє читати часописи и злі̂ книжки, котрый много пише до часописей и рахує лѣта своихъ земскихъ трудô въ для людской славы, ажь въ кô нци перерахуєся и рахуючи лѣта свои на десятки, нагло умре! Подô бно якъ хлопець, що ходитъ до школы уже кô лька лѣтъ а єще не научится анѣ писати, анѣ читати, єсть глупый; якъ дѣвчина, котра не научится анѣ варити, анѣ шити, анѣ того, що до ней належитъ, єсть глупа; такъ и христіянинъ, котрый слухає и слухає наукъ церковныхъ, а мимо того не знає, пощо жіє на свѣтѣ, куда иде, но жіє мовь слѣпый, єсть глупый. Такій чоловѣкъ

єсть подобный до того безумного, котрый бавився огнемъ и сердечно смѣявся, коли одежа па нѣмъ запалилася, а коли єго уже пекло и цѣлый ставъ горѣти, кричавъ на цѣле горло о помо̂чь, коли же люде прибѣгли, було уже за по̂зно и о̂нъ за пару днѣвъ умеръ. Такъ и недбалый христіянинъ часто смѣєся, а навѣть тогды, коли отець духовный голоситъ страшнѝ правды о карахъ вѣчныхъ за грѣхи, о̂нъ смѣєся, коли може уже пекло для него о̂творене, коли о̂нъ може уже незадовго умре въ своихъ грѣхахъ! Єсли бы бувъ кто меже вами такъ нерозумный, котрый бы не дбавъ о Бога и спасеніе своєи душѣ, най прибѣгне до Маріи, котра єсть престоломъ мудрости. Она бо на своихъ рукахъ выплекала Божественну премудро̂сть с. є. Іисуса Христа; Она мудростію своєю перевысшає всѣхъ мудрцѣвъ а навѣтъ Соломона, Она бо нѣчимъ не дала о̂твестися о̂тъ Бога. Якъ совершенно знала Она Бога, себе саму и нищету свою! якъ досконало по̂знавала Она цѣль житя свого и кождой хвилѣ спѣшила и збли-

жалася къ ней! Якъ мудрою була Марія въ розговорѣ съ ангеломъ Гавріиломъ! Ева бесѣдуючи съ упавшимъ ангеломъ, явившимся єй въ видѣ вужа, уведена льстивыми єго словами, такъ була нерозсудна, що увѣрила ôтъ разу радше діяволу якъ всемудрому Богу, и мовь та мала дитина злакомилася на яблоко и утратила рай и Бога, и насъ бѣдныхъ на многіи нещастя выставила! Марія же узрѣвши ангела Гавріила, ангела свѣтлости, котрый Ю такъ мило ôтъ Бога поздоровивъ, яко премудра Дѣвиця розважає перше тоє поздоровленье, потому порôвнує дѣвство своє съ Божимъ материньствомъ и такъ собѣ гадає: Таже Г. Богъ не хоче, щобы я мала не дотримати моихъ обѣтôвъ, понеже самъ сказавъ, що лучше не обѣцяти, якъ обѣтôвъ не додержати. А зъ другой стороны розважає Марія, якимъ способомъ далобыся материньство погодити съ Єи дѣвствомъ, и для того пытаєся: „како будеть сіє, идѣже мужа не знаю?“ Ангелъ же поясняє Єй способъ, що у Бога ничь не єсть неможливымъ, що

Ôнъ може и умѣє погодити дѣвство съ материньствомъ, и тогды доперва Марія видячи яснѝ доказы, що Богъ єго пôславъ къ Ней, ôтповѣла, якъ годилося. щобы сотворѣнє пôддалося всемогучôй воли свого Сотворителя. „Се раба Господня: буди мнѣ по глаголу твоєму". Такъ отже правдива мудрôсть пôддає своє мнѣніе пôдъ розумъ Божій, значучи, що розумъ Божій єсть безконечно высшій якъ весь розумъ людскій, и що все, що Г. Богъ объявляє, єсть можливе и правдиве, навѣть хотяйбы розумъ людскій того не мôгъ поняти и зрозумѣти.

Блаженный Альбертъ Великій най посвѣдчитъ, що Пречиста Дѣва Марія удѣляє людямъ правдивои мудрости. Въ молоденькôмъ вѣцѣ вступивъ сей Святый въ Чинъ св. Доминика, славного тогды зъ глубокои науки и ревности о славу Бога и Пречистои Дѣвы. Бувъ ôнъ однако дуже слабого ума, такъ що спôвученники єго посмѣхалися зъ него. Ôнъ не мôгъ уже выдержати того упокореня и хотѣвъ покинути житье монашеске.

Тыми гадками занятый, положився ôнъ спати. Єму снилося, що покидає уже житье монашеске, но коли уже выходивъ изъ монастыря, узрѣвъ Пр. Дѣву съ трема дѣвицями, стоячими при дверахъ и недаючими єму выйти. Одна изъ нихъ спытала ся єго, длячого хоче оставити монастырь. А коли ôнъ сказавъ єй причину свого постановленя, она порадила єму, щобы просивъ Пр. Дѣву о даръ мудрости. И дѣйстно ставъ ôнъ просити о тоє Пр. Дѣву, а Она спыталася єго въ якôй ôнъ науцѣ, чи Божôй чи людскôй хоче ôтзначатися. Онъ же просивъ, щобы мôгъ ôтзначатися въ любомудрію т. є. въ философіи и щобы мôгъ ю такожь ученикамъ выкладати. Прирекла єму тоє все Пр. Дѣва но пôдъ тымъ условіемъ що ôнъ на три роки передъ своєю смертію все забуде, щобы такъ знавъ, що ôнъ тую мудрôсть отримавъ не своими трудами але зъ ласки Пр. Дѣвы. Приставъ на тоє Альбертъ, и сей часъ ставъ мовь не той самый, понимавъ и розумѣвъ найтруднѣйшû пытаня такъ, що всѣ не могли начудоватися,

видячи єго великй поступы въ науцѣ. И ôнъ зôставъ вкоротцѣ докторомъ и учителемъ философіи, коло него громадилися тысячѣ ученикôвъ, щобы учитися ôтъ него мудрости, до котрыхъ числа належавъ також св. Тома, званый для своєи мудрости ангельскимъ докторомъ, а просвѣтивши цѣлый свѣтъ своєю глубокою наукою лишивъ по собѣ Альбертъ черезвычайно велике число ученыхъ книжокъ, котрй самъ написавъ. Одного же разу, коли бувъ уже старый и сивый волосъ покрывавъ єго голову, коли зъ академичнои салѣ переповненои слушателями при найбôльшôй ихъ увазѣ а съ цѣлымъ богатымъ засобомъ своєй учености пояснявъ найтруднѣйшй пытаня, наразъ замовкъ, слова замерли єму на устахъ, и ôнъ не бувъ годенъ и одно слово дальше вымовити, забувъ все, мовьбы нѣколи нѣчого не умѣвъ. По хвили глубокого мовчаня оповѣвъ слушателямъ ревными словами, що цѣлу свою науку отримавъ въ дарѣ ôтъ Пр. Дѣвы съ тымъ условіемъ, що на три роки передъ смертію все забуде. Потому попращався съ

своими слушателями а они плачучи ôтпровадили єго до келіи монашескои, где провѣвъ три лѣта служачи въ молитвѣ и покутѣ, въ смиренію и любвѣ къ Іисусу и Маріи, и заслуживъ собѣ на оглядане несотвореннои премудрости, самого Іисуса Христа. Проси и ты Г. Бога за причиною Пречистои Дѣвы о правдиву мудрôсть! бо и ты хоть простый и неученый можешь бути правдиво мудрымъ, єсли лишь добре пôзнаєшь марнôсть того свѣта и цѣль свого житя, єсли пôзнаєшь Бога и Єго любовь безконечну къ людёмъ, и єсли пôсля того пôзнаня будешь провадити чесне и богоязливе житье; а тогды и ты колись станешся въ небѣ участникомъ премудрости Божои и будешь оглядати лицемъ къ лицю предвѣчного Бога, который красотою своєю перевысшає всѣ красоты того свѣта. Аминь!

ОСМЕ ЧИТАНЬЕ.

Марія въ небезпеченьствѣ ратуе.

Кто зглубивъ коли глубину матерного серця? Якъ то чуває мати и стереже свою дитину въ небезпеченьствѣ! Якъ то она тревожится и терпитъ невысказаный бôль серця, коли чує, видитъ або тôлько выображає собѣ, що єи дитина находится въ небезпеченьствѣ? Що бôльше, она сама кидаєся въ огонь, воду, она погорджає житьємъ власнымъ, щобы ино выратовати свою дитину. Єсли же чувство земске, природне, такъ сильне, то щожь скажемо о чувствѣ надземскôмъ, надприроднôмъ, якимъ насъ любитъ Марія? Єсли бо Марія єсть нашою матерію, то певно єсть Она переповнена найгорячѣйшою любовію къ намъ, дѣтямъ своимъ. Длятого каже св. Бернардъ, великій почитатель и любовникъ Пр. Дѣвы: „Въ небезпеченьствахъ, въ тяжкихъ хвиляхъ гадай о Маріи, взывай Марію“.

Одинъ епископъ плывъ съ многими вѣрными на корабли до Іерусалима. По довгôй тишинѣ и коли имъ здавалося, що уже въ короткôмъ часѣ узрятъ тоє святе мѣсто, дôстались они до лучшого бо до небесного Іерусалима. Зриваєсь бо сильна буря, волны морскû кидаютъ кораблемъ якъ лупиною, — разъ здаєсь, мовьбы корабель зависъ у верху волны, то зновь, яко бы скотився въ пропасть бездонну, ломятся машты, рвутся посторонки, друтся вѣтрила а вода наплыває зъ всѣхъ сторонъ до корабля. Вѣрнû просятъ епископа, щобы сѣдавъ на лодку и ратовавъ своє житье. Но сей добрый пастырь не хотѣвъ задосыть учинити ихъ прошеню, а коли они не уставали єго просити, ôнъ удѣляє имъ сокрушенымъ и слёзы проливаючимъ розрѣшенье, а самъ съ кôлькома инными всѣдає до лодки. Въ тôмъ одинъ зъ єго товаришей хотячи такожь дôстатися до лодки, скочивъ незручно зъ корабля, впавъ въ море и утопився. Тіи, що лишилися на корабли кличутъ о помôчь до неба, но небо здаєсь не слухати ихъ

молитвы, — воды заливаютъ корабель и всѣ потопаютъ въ глубинѣ морскôй. Видячи тоє епископъ, со слезами въ очахъ поручає душѣ овець своихъ милости и опѣцѣ Пр. Дѣвы, и ото сейчасъ видитъ бѣлй якъ снѣгъ голуби вылѣтаючŷ зъ моря, а Богъ объявляє єму, що то суть чисти душѣ тыхъ, котрŷ потопилися въ мори, а теперъ возносятся просто до неба. Слезы смутку епископа замѣнилися въ слезы радости и жалкои туги. Въ кôньци прибили они до берега, и ту къ великому удивленю видять утопившогося товарища клячучого на березѣ и дякуючого въ ревнôй молитвѣ Пр. Дѣвѣ. Пытаются отже єго, якимъ ôнъ чудомъ дôстався на берѣгъ. Ôнъ же такъ оповѣвъ: „Скоро я впавъ въ море, сейчасъ возвавємь найдорожше имя Маріи и дôставємся ажь на дно моря. Потому объявилася менѣ Пр. Дѣва и отуливши мене своимъ омофоромъ, привела мене ажь до берега, а теперь зъ вдячности дякую Єй за тоє чудне выбавленье ôтъ смерти. Видячи таке чудо доброты Маріи, всѣ однымъ серцемъ и однымъ голосомъ

заспѣвали благодарственну пѣсню Прч. Дѣвѣ.

И мы всѣ плынемъ по морю того свѣта до небесного Іерусалима, до мѣста вѣчного спокою; всѣ мы хочемъ приплысти до берега житя вѣчного, безсмертного. Зрываєся буря искушеній, нещастя, напасти, клеветъ! намъ здаєся, що не вытримаємъ, що волны терпѣній поглотятъ насъ, що мы утопимся въ мори гôркихъ слезъ, середъ терпѣній и болю кличемъ до Бога, до Маріи о помôчь, но Она мовьбы не чула нашихъ молитвъ! мы умираємъ въ глубинѣ терпѣній; но ото душѣ наши̂, слезами и терпѣнями обмыти̂, мовь ти̂ бѣленьки̂ голуби вознесутся до неба, бо мы нѣколи не нарѣкали на наши̂ терпѣнія, але всегда любили Бога и Єму за все дяковали. Други̂ же зъ насъ погрузилися въ мори беззаконій и спали ажь на дно злобы и мали уже загинути на вѣки, но въ послѣдной хвили призвали съ вѣрою Пр. Дѣву Марію и пôдъ омофоромъ Єи святои опѣки, приплыли до берега спасенія! Ахъ ты грѣшнику! чи знаєшь ты, що ты зôстаєшь пôдъ покровомъ Прч.

Дѣвы, якъ довго жієшь? А чомужь осмѣляєшся впадати въ грѣхи и ранити ними Єи матерне серце, коли Она тебе такъ горне до себе? Чижь не лучше тобѣ выдобутися зъ моря грѣхôвъ и стати на березѣ щасливои вѣчности? О! дивѣтся, якъ добра то Мати, коли навѣть въ глубины моря зступає, щобы выбавити тыхъ, котрî взываютъ Єи найдорожше имя! Єсли Маріи такъ много залежало на тôмъ щобы спасти лишь дочасне житье свого почитателя, то о многожь бôльше залежитъ Єи на тôмъ, щобы спасти житье твоєи несмертельнои душѣ? До Маріи отже, до Маріи прибѣгаймо въ небезпеченьствахъ душѣ и тѣла, щобы Она насъ спасла зъ моря терпѣній и зъ моря грѣхôвъ нашихъ!

О Маріє! Тебе взыває о помôчь блудячій мореплаватель; глянь, на якъ страшнôмъ мори житя ôнъ плыве! Однî по розбитю корабля гинутъ на днѣ морскôмъ, другî до тебе по ратунокъ плывутъ! Ахъ Мати, ратуй насъ! безъ Тебе бо згинемо на вѣки!

ДЕВЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

Марія кормитъ свои дѣти.

Св. Альфонсъ Марія Лігури приводитъ въ своихъ величаніяхъ Маріи слѣдуюче приключенье, котре придарилось двомъ монахамъ Чина св. Францѣшка Серафиньского. Путешествуючи до чудотворнои иконы Пр. Дѣвы, ишли они черезъ великій и пустый лѣсъ. Идутъ, тай идутъ а лѣсъ здаєся не мати кôнця; уже и нôчь западає, а они єще въ глубинѣ лѣса. Хоть око выколи, нѣчого не видко, страхъ перенявъ ихъ серця. Ити дальше не можутъ, но якъ же ту въ далекôмъ лѣсѣ ôтпочати? Въ такôмъ горю удаются они до Пр. Дѣвы и спѣваютъ на Єи честь милу пѣснь. И ôтъ разу уступає тревога зъ серця и они оживленѝ надѣєю, що Пр. Дѣва о нихъ не забуде, идутъ смѣло дальше, и незадовго побачили зъ далека якесь миле свѣтильце. Серце ихъ зачало бити зъ радости и они дякуючи Маріи идутъ до того

свѣтильця. Але, якже задивовалися они, коли приближившися узрѣли величаву чудесно освѣтлену палату. Зразу они налякалися, думаючи, що тамъ мешкаютъ недобрі̂ люде и уже хотѣли ôдôйти, коли нагле отвираются дверѣ и якійсь пречудной красоты молодець поздоровивши ихъ сердечно, пытаєся чого бы собѣ желали. „Просилибысьмо, ôтповѣдаютъ, о ласкавый нôчлѣгъ, мы не завадимо ту нѣкому“. Молодый чоловѣкъ ôдôйшовъ, и небавомъ вернувши, сказавъ: „Панѣ проситъ до себе“. Веде ихъ ôдтакъ до величавои чудесно освѣтленои кôмнаты, а тамъ при столику сѣдитъ особа чудесной уроды и читає духовну книгу. Вôйшли монахи и поклонившися глубоко, сказали: „Слава Іисусу Христу!“ „Во вѣки слава!“ ôтповѣла Панѣ, и милымъ словомъ просила ихъ сѣдати а ôдтакъ спытала ихъ, где идутъ и по що? жаловала ихъ, що такі̂ утрудженı̂ и допытувала, ôтки они, чи въ монастыри заховуєся правило монашеске и чи ôтдаєся тамъ належито честь Маріи. Коли они на згадку Маріи склонили го-

Пресвятая Госпоже Богородице спаси насъ.

лову, Панѣ тая дуже ласкаво усмѣхнулася. Они же що разъ то горячѣйшу любовь учували въ серцю къ Іисусу и Маріи. За хвильку прійшовъ той молодець, а Панѣ казала єму принести вечеру. И заразъ заставивъ ôнъ стôлъ, а на нѣмъ якûсь незнанû овочѣ и стравы дивного смаку. Монахи дяковали Богу найсердечнѣйше за тû дары, а Панѣ съ пріемностію дивилася, якъ они ѣли и пили. Потому казала ихъ запровадити до выгôдной кôмнаты, где они еще разъ подяковавши Богу и Пречистôй Дѣвѣ за такъ чудесну опѣку, спокôйно и твердо заснули. Пробудившися рано и хотячи чимъ скорше пуститися въ дальшу дорогу, прійшли они до Панѣ, щобы єй єще разъ подяковати, и застали ю въ тôй самôй кôмнатѣ, що вчера. Она зложивши листъ, котрый що ино написала, ôтдала єго старшому монахови, котрый не дивячися, до кого бувъ писаный, сховавъ єго при собѣ, а Панѣ пращаючися зъ ними, ôтпровадила ихъ ажь до дверей палаты. Монахи ôдôйшовши кôльканайцать крокôвъ, хотѣли знати

до кого той листъ бувъ писаный, однакъ на нѣмъ не було жадного напису. Они вертаютъ, но зъ палаты не було уже и слѣду. Одтакъ отвираютъ листъ и читаютъ слѣдуючй̂ слова: „Я єсмь Марія, котрусьте видѣли: за вашу любовь ко мнѣ приняла я васъ на нôчлѣгъ; служѣтъ и дальше менѣ вѣрно и любѣтъ мене, а я певно нагороджу вашу побожнôсть и прійду вамъ въ помôчь и въ житю и при смерти вашôй“. А пôдъ сподомъ бувъ пôдписъ: „Я, Дѣва Марія“. Трудно собѣ и представити, якъ велика була теперь ихъ вдячнôсть и любовь къ Маріи за Єи такъ велику ласкавôсть и доброту! О якже вѣрно служили они ôтъ сего часу Маріи!

И мы всѣ путешествуємъ до Пр. Дѣвы, до неба, где она царствує въ величавôй палатѣ, где Ангелы и Святй̂ Єй служатъ. Але дорога до неба далека и прикра, и темна мовь въ дикôмъ лѣсѣ посередъ искушеній и похотей нашихъ. Ту діаволъ мовь левъ рыкаючій кружитъ около насъ, щобы насъ пожерти, тамъ злй̂ люде намавляютъ и тягнутъ насъ

до злого, а навѣть власне тѣло наше грѣшне искушає насъ. А около насъ темно, въ насъ померкло ясне свѣтло вѣры, ôтпочати не можемъ, бо кожда хвиля небезпечна и грозитъ намъ утратою неба. Однакъ на тôмъ свѣтѣ, въ тôмъ темнôмъ лѣсѣ, царствуе Марія въ палатѣ своей, въ Церкви святôй; ту Она охотно пріймае, ту заставляе стôлъ съ хлѣбомъ небеснымъ, Тѣломъ и Кровію Іисуса Христа, Сына свого, ту находитъ кождый по праци милый ôтпочинокъ. И ты, любезный, дôзнаешь ласки Маріи, якъ тî монахи, лишь взывай якъ они святе имя Маріи, заспѣвай пѣснь въ Єи честь, а дôзнавши Єи ласки, перечитай листъ, котрый Она до тебе пише: „Служи мнѣ вѣрно, и люби мя, я твою побожнôсть певно нагороджу и прійду тобѣ въ помôчь такъ за житя твого якъ и въ годинѣ твоей смерти“. Мы єсьмо недостойнî, щобы намъ Пр. Дѣва объявилася въ тôмъ житю, але чижь Она не пріймае насъ невидимымъ способомъ пôдъ свôй покровъ? чижь не кормитъ насъ хлѣбомъ душевнымъ? чи не стере-

же насъ ôтъ наглои и несподѣваной смерти? Якъ мати сама не спитъ, но дитину свою колише и надъ нею мовь ангелъ хранитель чуває, такъ и Марія охороняє насъ своимъ покровомъ, такъ и мы спокôйно жіемъ пôдъ крылами Єи опѣки. Єи то ласка, щосьмо єще тои ночи не померли, щосьмо до пекла не впали. А єсли мы все ôтъ Бога черезъ Марію отримуємъ, то отримуємъ и тоє, що маємъ що ѣсти, пити, въ що одѣтися и где мешкати. О Мати! за все Ти дякуємъ; коли жь мы будемъ Тебе въ твоєй небесной палатѣ оглядати? Коли жь мы будемъ спѣвати Тобѣ прекрасну пѣсню хвалы? О дай намъ тоє, дай, Мати наша возлюбленна! Аминь.

ДЕСЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

Не можна того матери за зле брати, єсли она часомъ одну дитину бôльше любитъ нѣжь другу. Часто бо дѣєся, що одна дитина цѣлымъ серцемъ любитъ свою матерь, коли тымчасомъ друга дитина не лишь не такъ дуже любитъ матерь свою, но и невдячною єсть для неѣ и навѣть стаєся неразъ причиною єи грызоты и смутку.

И щожь дивного, що въ такôмъ случаю мати бôльше любитъ одну дитину, радше ю голубитъ и до серця пригортає якъ другу? Таже и самъ Г. Богъ бôльше ласки и любви оказує тымъ, котрŷ Єго сердечнѣйше любятъ. Св. Іоанъ Апостолъ спочивавъ на грудёхъ Іисуса, чого жаденъ зъ Єго ученикôвъ не доступивъ. Для того и Пр. Дѣва, хотяй всѣхъ насъ любитъ, однакъ незвыклыхъ ласкъ удѣляє лишь тымъ, котрŷ Ю горячѣйше любятъ. Що такъ єсть,

нехай посвѣдчитъ одинъ изъ тысячей примѣрôвъ.

Отецъ Игнатій зъ Ніенте оповѣдає слѣдуюче приключенье. Въ однôмъ селѣ близько Флоренціи въ Италіи жила дѣвчинка именемъ Доминика, донька убогихъ але дуже побожныхъ родичей. Уже яко мала дитина любила она дуже горячо Іисуса и Марію. Въ честь Маріи ôтнимала она собѣ що день гдещо зъ стравы и давала убогимъ; въ суботу рвала цвѣтки и ними украшала икону Пр. Дѣвы. Маючи десять лѣтъ, стояла она одного разу при ôкнѣ и побачила на дорозѣ невѣсту дуже милу але убого одѣту, при котрôй стоявъ маленькій хлопчина, вытягаючи ручки и просячи людей о милостиню. Дѣвчинка взявши кусникъ хлѣба, хотѣла єго занести тымъ убогимъ, но въ тôй власне хвили вступила тая убога невѣста зъ дитиною до хаты. Доминика глянувши на дитину узрѣла, що єи руки и ноги були поранені̂, одежа на нѣй була подерта а груди покровавлені̂. Она налякалася и пытає невѣсту: „Кто зранивъ твого сына?“ Она же

ôтповѣла: Любовь зранила єго". Не зрозумѣла Доминика сеи ôтповѣди, но спыталася хлопчика: „Чи не болятъ тя тй раны?" Дитина ôтповѣла съ солодкôмъ усмѣхомъ, що нѣ. Невѣста же зближившися до иконы Пр. Дѣвы, спыталася Доминики: „на що ты украсила тую икону цвѣтами?" „Бо дуже люблю Іисуса и Марію" ôтповѣла дѣвчина. „Якже ты ихъ любишь?" „Якъ тôлько могу". „Люби, сказала невѣста, и дальше Іисуса и Марію, и вѣрь менѣ що они тобѣ нагородятъ тую любовь въ небѣ". Теперь учула дѣвчина якусь воню небесну выходячу зъ ранъ хлопчика и пытаєсь: „Якимъ бальсамомъ намащуєшь сына твого? чи не дала бы ты менѣ такого бальсаму?" „Черезъ вѣру и добрй дѣла дôстанешь такои масти", сказала невѣста. Коли дѣвчина давала хлопчикови кусень хлѣба, сказала мати: „Стравою мого сына єсть любовь, скажи єму: Мôй Іисусе, я люблю тебе, то справишь єму найбôльшу радôсть". А хлопчикъ спытався дѣвчины: „Якъ любишь ты Іисуса?" „Я єго такъ люблю, що

въ день и въ ночи о Нѣмъ гадаю и нѣчого не бажаю, якъ щобы Єму приподобатися". Тревай въ любви Єго, а тая научитъ тебе, що маєшь дѣлати, щобысь могла Єму приподобатися", сказавъ хлопчикъ. Коли же воня що разъ сильнѣйшою ставалась, закликала Доминика: „Боже мôй! тая воня справляє, що зъ любви къ Іисусу умираю; якже тамъ въ раю муситъ бути, коли уже ту такъ мило". Въ тôмъ наразъ все змѣняєся. Мати хлопчика указуєся ôтъ разу якъ величава цариця, украшена и свѣтло одѣта; хлопчикъ сіяє мовь соньце а взявши цвѣтки и посыпавши ихъ на голову дѣвчинки, зникає. Чижь нашого серця не взрушатъ такî надзвычайнî ласки, якими тая найлюбезнѣйша Мати обсыпує свои дѣти, котрî Ю сердечно люблятъ? Певно и мы хотѣлибысьмо, щобы и намъ Пр. Дѣва удѣлила такихъ ласкъ, але наша недостойнôсть, наша нещирôстъ, обоятнôсть для Маріи часто зъ боязни передъ злыми людьми, котрî съ всего, що святе, насмѣваются, позбавляє насъ такихъ ласкъ и потѣхъ, якими бы насъ Пр. Дѣва не-

разъ обдарила, єслибысьмо були ревнѣйшими въ службѣ Божôй. А чи не учитъ насъ вѣра свята, що все, що мы найменшому изъ слугъ Христовыхъ здѣлали, мы самому Христу здѣлали? Неразъ вытягає къ намъ убогій жебракъ свои руки, а мы єго выганяємъ, а прецѣнь то самъ Іисусъ Христосъ въ особѣ бѣдного проситъ насъ о кусникъ хлѣба. О святôмъ Мартинѣ Епископѣ читаємъ, що ôнъ єще яко катехуменъ, т. є. оглашеный, приготовляючійся до св. крещенія, одѣвъ нагого жебрака половиною своєи одежи, а тои самои ночи объявився єму Іисусъ Христосъ въ товариствѣ многихъ ангелôвъ, одѣтый половиною одежи єго и сказавъ до ангелôвъ: „Мартинъ оглашеный приодѣвъ мене тою одежою“. Подôбныхъ примѣрôвъ можна дуже много найти въ житяхъ Святыхъ. Даваймо отже милостиню, украшаймо цвѣтами иконы Прч. Дѣвы въ Церквѣ и въ хатѣ, то и намъ объявится Христосъ Господь въ небѣ. И мы пытаймося Іисуса: Кто тебе зранивъ? А ôнъ намъ ôтповѣсть: „Любовъ моя а твои

грѣхи!“ Ой дуже Єго болятъ раны, Онъ не може до насъ усмѣхнутися, якъ до тои дитины, бо чи любишь ты Іисуса и Марію? чи гадаєшь ты коли о Нѣмъ? чи стараєшся ты подобатись Єму? О єсли такъ поступаємъ, то тѣшмося, бо колись Іисусъ и Марія окажутъ намъ славу свою въ небѣ! О Маріе! мы любимъ тя, покажи намъ Сына Твого въ небѣ и при смерти нашôй! Аминь.

ОДИНАЙЦЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се. мати твоя“.

Однымъ изъ найбôльшихъ дарôвъ Божихъ есть даръ „рады“. Неразъ не умѣе чоловѣкъ собѣ порадити навѣть въ рѣчахъ дочасныхъ, а щожь доперва въ рѣчахъ вѣчныхъ, въ котрыхъ есьмо такъ непораднû. Ту намъ доконче потреба того дару рады. Родичѣ не можутъ собѣ порадити зъ недобрыми дѣтьми, учителѣ зъ злыми учениками, господарѣ зъ лихими слугами; часто суть нашû справы и интереса такъ замотанû и труднû, що мы клопочемся и не знаемъ, що робити. Коли же иде о спасенiе душѣ, о выбôръ стану, ôтъ котрого зависитъ цѣла наша будучнôсть и дочасна и вѣчна, якъ же намъ тогды треба доброи рады щирого и вѣрного приятеля, котрый бы намъ и умѣвъ и хотѣвъ добре порадити? Часто зла рада вкинула неодного въ нещастье, а добра выбавила неодного зъ

Подъ Твою милость прибѣгаемъ.

найбôльшого клопоту, и бôльше єму помогла, якъ не знати якй великй грошѣ! Ахъ, бôй ся Бога, кличе неоденъ, дай менѣ яку раду, бо не знаю що робити! Такъ бѣдна вдовиця въ нещастю коли и сусѣди и злй дѣти и жиды и всѣ на ню мовь присяглися, щобы ю погубити, иде по раду до доброго сусѣда або до ôтця духовного, выливає своє серце передъ нимъ и съ слезами проситъ о раду, а єсли ôнъ єй щиро и добре порадитъ, то якбы камѣнь єй спавъ зъ серця и она уже свобôдно ôтдыхає. Такимъ добрымъ приятелемъ и порадникомъ въ рѣчахъ дочасныхъ и вѣчныхъ єсть Марія. „Се бо мати твоя". А добра мати, коли выправляє дитину або до мѣста, або на службу, або ôтдає замужь, кôлькожь то єй дає святыхъ и добрыхъ радъ! Памятай, каже, стережися злыхъ компаній, молися горячо, працюй усильно, не розкидай грошей! Якъ то тая мати знаменає чоло єи св. крестомъ, дає єй крестикъ на дорогу, благословитъ ю и пращаєся, цѣлуючи и пригортаючи ю до серця! Ой, щаслива така дитина, ко-

тра не знаючи, що робити, мае маму; бо она пôйде до неи и порадится; але бѣда тôй сиротѣ, котра не маючи мамы, не мае у кого порадитися. Але я говорю ту тôлько о добрôй мамѣ, бо суть, пожалься Боже и злî мамы, котрî не суть гôднî, щобы такъ солодкимъ именемъ называлися, бо они своимъ дѣтямъ до злого, до грѣху радятъ. Марія, найлучша мати, тôлько добре радитъ, бо умѣе и хоче добре порадити. Ото скажу ти примѣръ. Бувъ оденъ княжескій сынъ именемъ Альойзій. Всѣ его называли ангелскимъ молодцемъ, такъ бо бувъ скромный и невинный якъ ангелъ. Ôнъ желаючи еще певнѣйше Богу посвятитися, не знавъ, що мае съ собою робити и якою дорогою пôйти. Яко добра дитина удаеся ôнъ до возлюбленнои матери своеи небеснои, до Маріи, и проситъ Ю съ слезами, щобы ему дала яку раду въ тôй непевности. Въ тôмъ намѣреню приступивъ ôнъ въ празникъ Успенія Пр. Дѣвы до св. сповѣди и св. причастія, а потому съ цѣлою ревностію молився и просивъ Марію о ласку, щобы

мôгъ пôзнати волю Божу. И заразъ учувъ голосъ Пречистои Дѣвы: „Вступи до товариства Сына мого“. Невысказаною радостію переповненый старався ôнъ сейчасъ выповнити волю Пресвятои Дѣвы, и помимо тысячныхъ трудностей тревавъ въ своимъ постановленю и привѣвъ єго до кôнця. О! єслибы мы въ нашихъ сумнѣніяхъ и непевностяхъ удавалися до Пр. Дѣвы по раду, але съ вѣрою и упованіемъ, то Она бы и намъ дала найлучшу раду, бо згôдну съ волею Божою и спасеніемъ нашои душѣ. Але то велике нещастье, що мы христіяне въ нашихъ бѣдахъ радше идемо по раду до жидôвъ або до чарôвниць, которî и Божими и нашими суть ворогами, а не идемъ по ту раду до матери нашои небеснои, до Маріи. Длятого я вамъ повтаряю слова Пр. Дѣвы и раджу вамъ вступити до товариства Г. Н. Іисуса Христа, т. е. вступайте въ слѣды Іисуса, правдивого Бога. То гадайте, що Ôнъ; того желайте, чого Ôнъ желавъ т. е. славы Божои и спасенія душь нашихъ; такъ жійте и такъ терпѣтъ, якъ Ôнъ

живъ и терпѣвъ! Ото найлучша рада, бути все въ товариствѣ Іисуса черезъ ласку Єго, носити Єго всегда въ своимъ серци черезъ Святѣйшу Тайну Евхаристіи, щобы Онъ прійшовши къ намъ, нѣколи ôдтамъ не ôтходивъ, щобы мы Єго нѣколи нашими грѣхами зъ серця нашого не ôтдаляли. О Маріе, мати наша, дай намъ добру раду, що маємъ робити, якъ маємъ на свѣтѣ жити, и упроси намъ тую ласку, щобы мы всегда Твоєи рады слухали. Аминь.

ДВАНАЙЦЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се мати твоя.“

Мати всегда любитъ свою дитину, но найбôльше показуєся Єи любовъ въ нещастю дитины. Серце матери не може знести нещастя своєи дитины и длятого всякимъ способомъ стараєся Она выбавити дитину зъ того нещастя. Отже и Пр. Дѣва, видячи насъ въ нещастю душевнôмъ, вставляєся за нами до Бога, до Сына

свого, а Церковъ свята называє длятого Марію заступницею Христіянъ, прибѣжищемъ грѣшникôвъ. Читаємъ въ лѣтописяхъ монахôвъ Цистерсôвъ, щ҄о слѣдує: „Була одна чесна панѣ въ земли Лімовицейскôй, котра жила дуже набожно, давала великй милостынѣ, постила строго, много молилася и такъ на свѣтѣ мовь бы въ якôмъ законѣ жила. Однако поповнила она въ молодости оденъ грѣхъ, котрый все зъ великого встыду таила а тôлько загально єго сповѣдалася хочь зъ великимъ плачомъ и жалёмъ. Въ тôмъ захорувала она разъ тяжко и умерла безъ сповѣди. Понеже однакъ донька єи була ôтдалена, то чекали на ню съ похорономъ. Въ кôнци донька прибула и страшно плакала; але о диво! мати оживає, пôдноситъ голову и каже до доньки: „Не бôй ся, не плачь, бо ото я жію". Ôдтакъ казала себе перенести зъ марôвъ на постѣль, а сѣвши просила о священника и коли той пріишовъ, она высповѣдалася передъ нимъ зъ всѣхъ грѣхôвъ а и зъ того грѣха, котрый такъ довго зъ встыду таила. Коли на вѣсть о тôмъ чудѣ збѣгли

ся люде, она такъ стала до нихъ мовити: „Я бѣдна грѣшниця, жіючи межи людьми на свѣтѣ про добрѝ дѣла и житье богомôльне, здавалася бути безгрѣшною въ очахъ людей, однакъ въ очахъ Божихъ лежала я въ пропасти смерти. Богъ бо постановивъ въ Церкви своѥй, щобы нѣкто тяжко согрѣшивши не бувъ спасеный безъ сповѣди, а я нещасна, хотяй я зъ инныхъ грѣхôвъ часто и щиро сповѣдалася, однакъ одного грѣха, котрого я въ молодости допустила ся, для великого встыду, я нѣколи на святôй сповѣди не вызнала и для того всѣ мои добрѝ дѣла, котрѝ я творила, були безъовочнѝ, мертвѝ, на небо незаслугуючѝ. Однако я зъ того грѣха сповѣдалася що дня передъ иконою Пр. Дѣвы и просила Ю со слезами, щобымъ зъ причины того грѣха не була во вѣки ôтъ Бога осуджена. Но по смерти окружили мене заразъ злѝ духи зъ всѣхъ сторонъ и выкидаючи менѣ мôй грѣхъ, тягнули мене на вѣчнѝ муки. Въ тôмъ удаю ся я до Пр. Дѣвы съ просьбою, щобы помиловала мене, слугу свою, въ такôмъ нещастю. И въ

тôй хвили зъявила ся Марія мовь та зоря красна и ôдогнавши прочь діаволôвъ, ôдозвала ся до свого Сына: „Прошу о милость Твою, Сыну мôй, не дай въ руки діаволскŷ попастися души, котра такъ гôрко грѣхи свои передъ моимъ вôвтаремъ оплакувала". „Знаєшь прецѣнь, о Мати, сказавъ Іисусъ, що безъ сповѣди не може жаденъ грѣшникъ спастися". „Господи, ôтповѣла Марія, Тобѣ все возможно, не завстыджуй мене передъ тою, котра во мнѣ цѣле упованіе своє положила, и Тебе многими добрыми дѣлами переблагати старалася". На тоє сказавъ Іисусъ: „Понеже я Тобѣ нѣчого ôтмовити не могу, а она теперь по смерти сповѣдатися уже не може, то хочу, щобы єи душа вернула назадъ до тѣла и щобы она выисповѣдавши ся зъ всѣхъ грѣхôвъ своихъ и умерши заразъ звычайнымъ способомъ, могла доступити мого милосердія". И въ тôй хвили привѣвъ добрый ангелъ душу мою до мого тѣла. Теперь отже, ôтбувши св. сповѣдь, мушу назадъ вернути, щобы славити милосердіе Боже". То сказавши, приклонила

голову, и перекрестившися, ôтдала Богу духа.

Якже то богато єсть такихъ, котрî не сповѣдаются щиро а хотятъ перепросити Бога постами, молитвами и милостынями! Но тоє не може такъ бути, бо Спаситель постановивъ сповѣдь святу въ тôй цѣли, щобы люде нею примирилися съ ображенымъ Богомъ, и длятого скорше душа поверне назадъ до тѣла, якъ щобы безъ тои св. сповѣди могла бути спасена. Чи вы може чекаєте ажь на таке чудо? чи може гадаєте, що вы ажь по смерти подôбно якъ тота невѣста будете могли єще щиро высповѣдатися? Ой — не думайте такъ, и не ôткладайте вашои покуты зъ дня на день. Завчасу треба намъ постити, горячо молитися и милостынѣ бѣднымъ давати, а передъ всѣмъ просити намъ потреба Пречистои Дѣвы, щобы намъ у возлюбленного свого Сына упросила сердечный жаль за грѣхи нашû и щиру сповѣдь, щобысьмо, не дай Боже, не умерли безъ святои сповѣди. О Пречиста Дѣво и возлюбленна Мати наша, Ты єсь заступницею нашою, Ты

єсь прибѣжищемъ грѣшныхъ; пôдъ Твою милость прибѣгаємъ, Богородице Дѣво! упроси намъ ласку щирого жалю за грѣхи и сердечну сповѣдь, щобы мы могли въ любви Бога и Твоєй зôйти зъ того свѣта. Аминь.

ТРИНАЙЦЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се мати твоя."

Оповѣдає Винкентій Веллуаценьскій о однôмъ молодци, котрый будучи дуже богатымъ, живъ по свѣтовому, но мимо того ôтдававъ честь Пречистôй Дѣвѣ и кôлько разôвъ прійшовъ до Церкви а нѣколи не залишивъ вступити до нєй, (хотяйбы не знати яке мавъ занятіе), всегда уклякнувши побожно и покôрно ôтмавлявъ молитву: „Богородице Дѣво." Впавъ ôнъ разъ въ тяжку хоробу, въ котрôй зъ великого болю погризъ зубами языкъ и уста свои. Коли ôнъ такъ лежавъ въ страшныхъ терпѣніяхъ, узрѣвъ коло себе якогось молодця чудесной кра-

соты, а бувъ то єго ангелъ хранитель. Той умилосердившися надъ хорымъ, такъ моливъ ся до Пречистои Дѣвы: „О Панѣ милостива, котра єсь жереломъ всякои ласки, чи се єсть орудіе Твоєи славы, сей ото языкъ, котрый благословивъ имя Твоє такъ ревно? О Госпоже, єсли Ты тому хорому не пріийдешь въ помôчь, то кто єму поможе? въ що обернеся надѣя и упованіе, яке люде маютъ къ Тобѣ? Єсли они перестанутъ на Тебе уповати, то на когожь уповати будутъ?“ По тыхъ словахъ ангела приступила Пречиста Дѣва до ложа хорого молодця и нахилившися до него, уздоровила въ однôй хвили єго языкъ и уста и цѣле єго тѣло, такъ що недужный сей молодець, ставъ зъ ложа здоровъ и начавъ всѣмъ оповѣдати велике милосердіе Пречистои Дѣвы, и ôдтакъ зовсѣмъ поправився и служивъ черезъ цѣле своє житье вѣрно Господу Богу.

О якже то добра тая Мати, котра свои дѣти въ хоробѣ уздоровляє! Такъ, возлюбленнӣ, Она то и намъ неразъ вернула здоровье. Кôлькожь то разôвъ мы

могли уже були умерти, кôлькожь то хоробъ мы перебули щасливо, и єсьмо теперь здоровî! Комужь належится за тоє вдячнôсть наша, єсли не Тôй, котра єсть уздоровителькою христіянъ? Ты неразъ ходивъ до лѣкаря, выдававъ грошѣ на лѣкарства, а нѣчо ти не помагало. Ты може ходила и до ворожбита або до ворожки, и тымъ образилась Господа Бога, а все ти нѣчо не помагало. Но коли ты прибѣгъ пôдъ милость Пр. Дѣвы, дôзнавъ єсь заразъ улегченя. Якъ часто я самъ досвѣдчавъ того на многихъ особахъ. А єсли ôдтакъ Марія вернула тобѣ неразъ житье и здоровье, то якъ повиненъ ты Ю теперь за тоє славити и величати? Якже повиненъ ты тî уста твои употребляти тôлько къ Єи славѣ и величаню! Якъ повиненъ ты чимъ скорше ôтмѣнити цѣле своє житье. Єслибы ты находився въ тяжкôй хоробѣ и просивъ Марію о здоровье для себе, и єсли бы Она уздоровила тебе але пôдъ тымъ условіемъ, що маєшь на дальше ажь до смерти провадити чесне житье, о якже бы ты тогды цѣле житье своє поправивъ!

А теперь дає тобѣ Пречиста Дѣва здоровье, той даръ такъ великій, котрого вартости мы не пôзнаємъ такъ довго, ажь доки не захоруємъ, а прецѣнь мы того здоровя уживаємо на образу и зневагу Господа Бога и Маріи! Єслибы тобѣ Господь Богъ ôдобравъ языкъ и уста, о якъ бы ты бувъ нещаслывый, — а теперь Богъ дає тобѣ уста, языкъ, а ты єго хулишь, ты провадишь безвстыднî розговоры, проклинаєшь, обмавляєшь ближныхъ! Ой не чекай, не чекай, ажь собѣ самъ зъ великого болю уста свои въ пеклѣ грызти и кусати будешь. О тогды буде уже все за пôзно; тогды уже не прійде бôльше Пр. Дѣва, щобы тебе уздоровити!

О Мати, Мати, уздоровителько наша, исцѣляй болѣзни, хоробы нашî и здѣлай, шобы мы уживали членôвъ тѣла нашого лишь къ славѣ Божôй и къ Твоєй чести. Аминь.

ЧТИРНАЙЦЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се мати твоя.“

Ктожь не знає, що мати свои дѣти одѣває, для нихъ сорочку и одѣжь шие, а котрŷ єй суть мѣлийшими, тыхъ и красше и дорожше убирає? Тая то любовь матерна оказуєся навѣть въ найдрôбнѣйшихъ рѣчахъ. Богъ бо хотѣвъ свою любовь объявити въ любви матерной. Єсли отже Пр. Дѣва єсть нашою матерею, то и Она одѣває свои дѣти, а тая одѣжь, котру Марія ушие, якже дорога, якъ чудесна она єсть! Читавъ ємъ въ житю св. Бонифатія епископа, що ôнъ ôтдавъ себе цѣлымъ серцемъ Іисусу и Маріи. Одного разу прійшовши до Церкви св. Михаила, перетиснувся ôнъ помѣжь нарôдъ и въ кутику молився. По Службѣ Божôй поôтходили уже всѣ домôвъ, но ôнъ єще молився. Уже замкнено и дверѣ церковнŷ, а ôнъ все єще молится. Такъ молячися учувъ ôнъ чу-

десный голосъ пѣсни, засіяло много свѣтла, а Церковъ почала дрожати, мовь бы до ней яке велике число людей входило. Мужь святый оглядаєся, и съ найбôльшимъ удивленьемъ видитъ, якъ Пречиста Дѣва входитъ съ великимъ хоромъ ангелôвъ и душь святыхъ. Цѣлый той хоръ спѣвавъ пѣсни въ славу Іисуса и Маріи. Коли цѣлый сей походъ приближивя до великого вôвтаря, гдекотрî святи, спыталися, кто маѥ правити службу Божу? А Пр. Дѣва сказала: Ото єсть ту Бонифатій, епископъ правдиво добрый и достойный, щобы на него вложити сей обовязокъ. Учувши тî слова Бонифатій, налякався и хотѣвъ укрытись; але святî найшовши єго, привели дрожачого ôтъ страху передъ цѣле свѣтле собраніе. Потому одѣли єго въ одѣжь дуже красну и служили єму до Службы Божои. По укôнченю Службы Божои, Пр. Дѣва прощаючися съ своимъ любимымъ Бонифатіемъ, дарувала єму ту пресвѣтлу одѣжь на памятку. И до сего дня єще показують людямъ тую ризу небесну въ Алверніи на яснôй горѣ, а матеріи и ро-

боты єй нѣкто не може спôзнати, а єсть она дуже свѣтла, легка и нѣжна. И намъ Г. Богъ дає таку ласку невидимо при Службѣ Божôй. Ту бо цѣле небо невидимо притомне, ту ангелы и Пр. Дѣва присутствуютъ! А мы, для котрыхъ правится та Служба Божа, такъ пôдчасъ єй ôтправы заховуємся, мовь бы мы не вѣрили, що ту самъ Богъ приноситъ себе въ офѣрѣ за насъ. О, єслибы намъ Г. Богъ видимо объявивъ то, що дѣєся невидимо пôдчасъ Службы Божои, тобысьмо все покинули, щобы тоє чудо хоть разъ побачити! Але Г. Богъ засланяє тоє передъ очима тѣла, що передъ очима душѣ ôтсланяє для нашои заслуги! Пр. Дѣва похвалила того епископа, що єсть добрый; чи може она и тебе такъ похвалити? ой, може она неразъ муситъ о тобѣ сказати, що ты злый, бо ты Єй Сына ображаєшь грѣхами! Вглянь въ твою совѣсть и спытайся, чи ты заслугуєшь на похвалу, чи на нагану ôтъ Прч. Дѣвы! Тому епископови дала Прч. Дѣва прекрасну свѣтлу ризу, — а тобѣ такожь дала на св. крещенiю и въ св.

Тайнѣ покаянія прекрасну, пресвѣтлу, небесну одѣжь ласки, но щожь, коли ты радше волишь красну одѣжь для тѣла, якъ для душѣ; ты волишь украсити тѣло, якъ совѣсть свою чудесными цвѣточками чеснотъ, ты боишся такъ сплямити свою зверхню одѣжь, а не боишь ся сплямити грѣхомъ одежѣ своєй невинности! И можежь о тобѣ сказати Пр. Дѣва, що ты єсь добрымъ?

О Мати, украси чудесною одежею ласки Божои дѣти Твои, бо ты єсь Мати благодати, а въ небѣ украси насъ чудесною одежею славы! Аминь.

ПЯТНАЙЦЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се мати твоя.“

До когожь прибѣгає дѣтина въ своихъ клопотахъ и сумнѣніяхъ? Ото до матери. А мати зъ цѣлымъ чуствомъ люблячого серця потѣшає ю въ клопотѣ, поучає въ трудныхъ хвиляхъ, усуває єй сумнѣнія, утверджає на дорозѣ правды

и чесноты. Длятого то и Пр. Дѣва, тая найдорожша Мати, єсть всегда готова усунути и нашŷ клопоты и сумнѣнія, завести и насъ на дорогу праведности и чесного житя. Тому то св. Вернардъ взыває насъ до молитвы къ Пр. Дѣвѣ, мовячи: „Въ сумнѣніяхъ глянь на звѣзду, взывай Марію“. Єсли кто плывучи на мори, зблудитъ, а єсли не знаючи, куда має звернутися, въ страху и тревозѣ увидитъ звѣзду пôвнôчну, уже єсть спокôйный, бо або знає, що добре плыве, або зблудивши, може найти добру дорогу. Такъ само и мы мовь тŷ плавателѣ блукаючися на мори того свѣта, въ рѣчахъ трудныхъ и сумнѣтельныхъ шукати маємъ тои ясной звѣзды небесной Маріи, и до Ней прибѣгати о помôчь и раду. Она бо єсть мудра и найлучше насъ поучити може. Длятого якъ дѣтина найсильнѣйше вѣрує въ тоє, що мама сказала и найсильнѣйшимъ доказомъ для ней єсть, що мама такъ сказала, и мы вѣруймо Маріи не сумнѣваючися, Єи бо слово перевысшає найяснѣйшŷ доказы!

Оповѣдае Кантипратензисъ, що видѣвъ во Фляндріи въ Брôжь (Brugge), молодця дуже быстрого ума и глубокои науки. Ôнъ вступивъ въ Чинъ св. Доминика и съ цѣлою ревностію ôтдався наунѣ святого Богословія. Але понеже ôнъ въ рѣчахъ богословскихъ еще мало що умѣвъ, длятого ставъ сумвѣватися, котра вѣра, чи поганьска, чи жидôвска, чи христіяньска мае за собою бôльше доказôвъ правдивости. Знавъ бо, що и жиды ôтъ Бога отримали законъ, и що гдекотрѝ поганьскѝ любомудрцѣ жили чесно пôсля правилъ свого розуму, а Христіяне славятся, що ôтъ Бога отримали Евангеліе. Ôнъ не мôгъ того поняти, якъ розумъ людскій, законъ Мойсея и Евангеліе суть лише жерелами, плывучими зъ того самого моря мудрости Божои; не мôгъ поняти, чому жерело ума людского слабше тече нѣжь объявленье Христове; що розумъ людскій самъ собѣ лишеный пôзнае лишь съ трудностію и то лишь гдекотрѝ правды о Бозѣ; що объявленье Мойсея було тôлько приготовленьемъ до свѣтла Еван-

гелія, а що скоро тоє зъявилося, то тамтî свѣтла дуже слабî, померкли и погасли и служатъ лишь яко доказы, що свѣтло св. Євангелія єсть найвысшимъ степенемъ свѣтла, до котрого насъ Г. Богъ черезъ тамтî приготовивъ. Въ такихъ сумнѣніяхъ хотѣвъ ôнъ уже Чинъ покинути, но въ тôмъ засіяла му ясна зôрниця, котра мала єго завести до пристани правды. Зъявляєся єму Прч. Дѣва и каже: „Колибаєшся и блукаєшь по бездорожахъ и сумнѣваєшся, чи ты въ вѣрѣ мого Сына найшовъ правду. Ото знай добре, що поганьство на цѣлôмъ свѣтѣ переповнене єсть блудами всякого рода: жиды идутъ за тѣнею и образомъ правды, ôткинувши свѣтло правдиве, помраченî хмарами злобы и заслѣпленя, Євангеліе же Сына мого має за собою на доказъ правды, що учитъ кождого любви, покоры и чистоты житя. А я мати Христова, покровителька твого Чина, про матерну любовь мою не хотѣламъ, щобы чистый твôй умъ бувъ обманеный або загинувъ". «Тоє сказавши, зникла Пр. Дѣва зъ єго очей и лишила

молодця укрѣпленого и утвердженого въ вѣрѣ и въ великôй радости серця. Яке то щастє для насъ, щосьмо народилися въ тôй св. вѣрѣ Христовôй, въ тôй Церкви католицкôй, котра любовію, покорою и чистотою ôтзначаєся. Стараймося тôлько и въ насъ самыхъ взбудити тую сердечну чисту любовь Бога и ближнёго, тую покору, тую чистоту обычаѣвъ, щобы мы всѣ були истиннымъ и живымъ доказомъ, що наша вѣра єсть єдина правдива и Богу мила. О Мати наша! покажи намъ дорогу правды, бо Ты єсь Матерію вѣчнои правды, Іисуса Христа! Мы стоимо крѣпко при Тобѣ и Сынѣ Твоимъ, а жаднî ложнî науки не змогутъ насъ ôтлучити ôтъ правды. Аминь.

ШѢСНАЙЦЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се мати твоя.“

Іаковъ де Ворагине (Jacob de Voragine), Архієпископъ зъ Генуи, оповѣдає слѣдуючій выпадокъ Одна мати, вдова,

мала Сына. котрого сердечно любила. Одного разу впавъ ôнъ въ руки ворогôвъ, котрû вкинули єго до вязницѣ. Мати учувши о тôмъ, плакала гôрко и нѣкто не бувъ годенъ єѣ потѣшити и успокоити. Уповаючи однако на Пр. Дѣву, молила она Ю усильно о увôльненье єи сына, а коли все нѣчо не помагало, прійшла до Церкви, въ котрôй була фигура Пр. Дѣвы съ дитиною Іисусомъ на рукахъ. Видячи, що нема нѣкого въ Церкви, станула она передъ фигурою Пр. Дѣвы и сказала: „Пр. Дѣво, я такъ довго просила Тебе о высвободженье мого сына, а Ты доси єще не выслухала бѣдной матери! Отже коли такъ, то якъ мого сына взяли и всадили до темницѣ, такъ и я возьму Твого Сына и всаджу Єго до вязницѣ“. И взяла дитину зъ рукъ Пр. Дѣвы, обвинула ю въ чисту хустинку и прійшовши до хаты, вложила въ скриньку и на ключь замкнула, и тѣшилася, що має доброго закладника за свого сына. И щожь дѣлає Пр. Дѣва, добра мати? Не ображаєся тымъ, але тѣшится зъ сильнои вѣры сеи невѣсты. Заразъ слѣдуючои

ночи Марія объявляєся єѣ сынови, ôтвирає двери вязницѣ и каже єму выйти, мовячи: „Скажи твоєй матери, най менѣ ôтдасть мого Сына, коли я єй сына ôтдаю“. Ôнъ подякувавши, а не розумѣючи, що то все значитъ, прійшовъ до матери и оповѣвъ єй цѣлу рѣчь. Она переповнена радостію, взяла дитину Іисуса и ôтдала Пр. Дѣвѣ, кажучи: „дякую Ти, Госпоже щось менѣ ôтдала мого єдиного сына, и длятого ôтдаю Тобѣ теперь Твого Сына“. Що ту больше подивляти, чи тую вѣру и святу смѣлôсть вдовицѣ, чи доброту и ласкавôсть Маріи? Чи не одна мати єсть теперь въ сумнѣйшôмъ положеню якъ тота вдовиця? Сынъ єи або чоловѣкъ не єсть въ правдѣ въ дочаснôй вязници земскихъ ворогôвъ, але ôнъ сидитъ въ вязници злого духа, въ оковахъ своихъ грѣхôвъ посередъ невидимого множества діяволôвъ, котрî душу єго хотятъ пôрвати до пекла! И чомужь теперь такъ мало такихъ, котрî бы щиро навертались до Бога? Ото бо тіи матери, тіи жены не молятся за сынôвъ, за чоловѣ-

кôвъ своихъ! Они гнѣваются на нихъ, проклинаютъ ихъ, а ту треба молитися за нихъ до Пр. Дѣвы, щобы ихъ увôльнила; треба взяти Прч. Дѣвѣ Іисуса и замкнути Єго. Чи може пойти до Церкви, взяти образъ Іисуса и сховати? Хрань Боже! Але иди до сповѣди, прійми достойно Іисуса въ св. Причастію, возьми Єго Матери и замкни въ скриньцѣ твого серця, обвини Єго въ чисту хусточку невинной твоєи душѣ и стережи Єго, щобы черезъ грѣхи твои не ôтдалився ôтъ тебе. Сама будь доброю, то навернешь и сына и мужа твого! Но коли ты сама недобра, якимъ же правомъ хочешь, щобы сынъ або чоловѣкъ твôй бувъ добрый? Єсли сама поправишся, то и сынъ и чоловѣкъ твôй поверне зъ неволѣ грѣха, высповѣдаєся и буде рай въ твоѣй хатѣ. О Мати наша найлюбезнѣйша! дивися, такъ много сынôвъ и мужôвъ находится въ неволи грѣхôвъ, увôльни ихъ, просимъ Тя, мы возьмемо Тобѣ Сына Твого и такъ довго будемо просити, ажь намъ не дашь того, о що Тя просимо. Аминь.

СѢМНАЙЦЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се мати твоя.“

Если дитина щось провинитъ, то прибѣгає до своѣй матери, щобы тая успокоила гнѣвъ ôтця; мати бо маε серце мягше, чуствительнѣйше, и длятого проситъ ôтця, щобы простивъ дитинѣ. И Г. Богъ такъ хоче, щобы мы черезъ Марію отримували ôтпущенье нашихъ грѣхôвъ. Длятого и Церковь свята называє Марію заступницею и прибѣжищемъ грѣшныхъ; а св. Анзелмъ каже: „Хочешь мати заступницю передъ Іисусомъ, прибѣгай къ Маріи“. Якъ маємъ заступника у Отця Іисуса Христа справедливого, такъ само маємъ и заступницю передъ Іисусомъ, Матерь Іисуса и Матерь нашу. Яко Мати Іисуса маε Марія велику власть у Него, яко Мати наша, єсть Она повна любви къ намъ. И тому каже св. Бернардъ: „Отець давъ Сынови судъ, а Маріи давъ обовязокъ милости“.

Оповѣдае Кесарій, що бувъ въ діецезіи Леодійскôй оденъ молодець, котрый цѣлый свôй маеток по ôтци одѣдиченый промарнувавъ, такъ що впавъ въ крайну нужду. И ôнъ хотѣвъ уже покинути ôтчину и жити въ чужинѣ о жебранôмъ хлѣбѣ. Ажь ото слуга его, чоловѣкъ грѣшный и лукавый, пытаеся его: „Пане мôй, чи хочешь бути богатымъ?“ „Съ охотою, кобы лишь съ Богомъ“. „Не бôйтеся, паноньку, идѣтъ за мною, а буде намъ добре“. И завѣвъ его въ ночи на якесь багнисте мѣсце, и ту ставъ съ кимсь бесѣдувати. Пытаеся молодець, съ кимъ ôнъ говоритъ, а слуга ôтповѣвъ: „съ діяволомъ“. Задрожавъ молодець зô страху, слуга же мовитъ до діявола: „Ото приводжу ти того пана, просячи, щобы ôнъ за твоею помочію мôгъ прійти до давного маетку“. А діяволъ сказавъ: „Если менѣ буде вѣрный, дамъ ему великій маетокъ, славу и честь, якои навѣть отецъ его не мавъ“. Слуга же ôдозвався: „Охотно буде ôнъ служити тобѣ, если ему тое здѣлаешь“. Діаволъ же сказавъ: „Але

перше муситъ ôнъ ôтречися Всевышнёго". Задрожавъ молодець, чуючи тоє, но слуга намовивъ єго, щобы сказавъ то одно слово: „ôтрѣкаюся", и той нещасный послухавши слуги, вырѣкся Бога и поклонився діяволови, котрый додавъ: „Єще рѣчь не скôнчена; треба, щобысь вырѣкся и Матери Всевышнёго, Она бо намъ найбôльше шкодитъ; котрыхъ бо Сынъ про свою справедливôсть ôткидає, тыхъ Она до Него назадъ приводитъ". Але молодець учувши тоє, перестрашився єще бôльше и сказавъ: „Того я нѣколи не здѣлаю, нѣколи я Матери моєй не выречуся, хотяйбымъ мавъ черезъ цѣле житье моє жебрати". Сказавши тй слова, ôдôйшовъ. Вертаючи домôвъ съ тяжкимъ грѣхомъ на совѣсти, узрѣвъ ôнъ Церковь; вôйшовъ до неи и упавъ передъ образомъ Пр. Дѣвы на лице и зачавъ голосно зъ цѣлого серця взывати помочи Прч. Дѣвы. Дивнымъ провидѣніємъ Божимъ сталося, що саме той рыцарь, котрому ôнъ цѣлый свôй маєтокъ продавъ, въ тôмъ самôмъ часѣ переѣзджавъ туды, а почувши голосъ въ

Церкви и думаючи що тамъ правится Служба Божа, вступивъ до Церкви. Але побачивши молодого чоловѣка знакомого, втиснувся ôнъ въ кутикъ, та и чекавъ кôньця. Ажь чуе голосъ Пр. Дѣвы мовячои до свого Сына: „Наймилѣйшій мôй Сыну, помилуй того чоловѣка". Но Іисусъ не кажучи нѣчого, ôтвернувъ свое личко А Пречиста Дѣва знова молитъ, мовячи, що то злый его слуга всему виненъ, бо его такъ хитро пôдôйшовъ и до грѣха намовивъ. Но Іисусъ ôтповѣвъ: „Сей чоловѣкъ ôтрѣкся мене, щожь я могу ему здѣлати?" На тое встала Прч. Дѣва, положила свого Сына на вôвтари, а сама упавши Єму до нôгъ, проситъ его, щобы ôтпустивъ сему молодцю грѣхъ, мовячи: „Прошу тя, Сыноньку мôй, здѣлай то для мене и прости ему". И ото заразъ пôднесла дитина матерь свою и сказала: „Ото для Тебе все ему прощаю". Съ жалёмъ и радостію выйшовъ молодець изъ Церкви; выйшовъ также и тамтой рыцарь и сказавъ до него: „Знаю причину твого смутку; ото я маю едину доньку, если хочешь ю взяти за жену, не тôлько

ôтдамъ тобѣ все, щомъ купивъ ôтъ тебе, но также зроблю тебе дѣдичомъ всѣхъ моихъ дôбръ". Приставъ на тоє молодець и въ короткôмъ часѣ ôтбулося свѣтле весѣлье, а молодець бувъ дуже щасливый, высповѣдавшися со слезами зъ тяжкихъ своихъ грѣхôвъ. О якъ добра тая Мати! И теперь, коли чоловѣкъ черезъ тяжкій грѣхъ ôтвернеся ôтъ Бога, а звернеся до діявола, но потôмъ съ вѣрою и упованіемъ прибѣжитъ до Маріи, то Она проситъ якъ найусильнѣйше свого Божого Сына о милосердіе для каючогося грѣшнѣка. Але горе тому, котрый ôтрекшися Іисуса, ôтрѣкаєся и Матери Єго! якужь бо ôнъ може мати надѣю наверненя? Нещаслива дитина, котра не маε нѣ ôтця нѣ матери на земли, но стеразъ нещаслившій той, кто не маε нѣ Ôтця нѣ Матери въ небѣ!

О Мати наша, заступнице грѣшныхъ, упроси намъ горячи̂ слезы жалю за грѣхи наши̂, щобъ мы отримали ôтпущенье грѣхôвъ нашихъ! Аминь.

ВОСѢМНАЙЦЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се мати твоя.“

Неразъ видилѣсьте, якъ мати обтирає пôтъ зъ чола дитины, сожалѣючи надъ нею, коли она працює и трудится. Такъ само дѣлає и Прч. Дѣва яко Мати наша, дивлячися на наши працѣ и труды и кожду каплю поту обтирає и числитъ кожду нашу слезу. Передъ многими лѣтами, пише оденъ поважный писатель, довѣдавъ ємь ся о певнôмъ приключеню, на свѣдоцтвахъ опертôмъ, котре всѣмъ працюючимъ немалу принесе потѣху и улегшитъ имъ ихъ труды, вказуючи на ихъ нагороду и заплату. Въ однôмъ монастыри въ Франціи приключилася разъ рѣчь славна на цѣлый той край, и всѣми вѣрена, бо єи наочнымъ свѣдкомъ бувъ оденъ мужь великого значеня. Було то въ часѣ жнивъ, монахи жали збôже и въ праци дуже спôтнѣли. Вечеромъ повернувши до монастыря и

покрѣпившися, пôйшли по молитвѣ на спочинокъ. Прійшовъ и послѣдный монахъ, котрый плативъ наймитамъ, но спальня була уже замкнена. Не хотячи братей непокоити, вôйшовъ ôнъ до спôльной салѣ, положився на лавѣ и поклавъ собѣ пôдъ голову жменю соломы. Єще не заснувъ, ажь ото дѣвиця надземскои красоты входитъ до салѣ съ двома инщими и пытаєся монаха: „Чи спишь?" Ôнъ же ôтповѣдає: „Нѣ, но що ты тутъ робишь? и по що ту противъ приписôвъ нашихъ приходишь?" А дѣвиця сказала: „Я єсмь Марія, до котрои и ты и цѣлый сей монастырь и все, що въ нѣмъ єсть, належитъ". Мала же Она въ рукахъ сосудъ шклянный, зъ котрого выходила дуже пріемна вонь, и такъ дальше мовила: „Отвидѣламъ днесь моихъ сынôвъ на поли, и зôбраламъ ихъ пôтъ въ тôмъ сосудѣ, и тая вонь наймилѣйшою єсть для мене и мого Сына, и за той пôтъ будутъ они належито нагороджені". Монахъ же спытався: „О ласкава Госпоже, чомужь Ты такъ цѣнишь нашу працю, котру мы не такъ зъ по-

коры якъ зъ потребы, зъ конечности сповняємъ?“ А Прч. Дѣва ôтповѣла: „Чи ты не чувъ, шо и розкôшь має свою кару, а потреба приноситъ корону? Чи вы отже зъ потребы, чи доброво̂льно працюєте, все то моє єсть, все то я пріймаю, нагороджаю“. Сказавши тоє ôдôйшла. Ôнъ же заснувъ сномъ солодкимъ, скрѣпленый въ надѣи, любвѣ и вѣрѣ. Рано съ слезами радости оповѣдає ôнъ о всѣмъ, що видѣвъ и чувъ настоятелеви монастыра, а той зновъ всѣмъ монахамъ. Всѣ розрадовалися и почали еще ревнѣйше працювати на славу Божу и въ честь Маріи. Кôлькожь то потѣхи для васъ, котрî працюєте въ потѣ чола на кусникъ хлѣба въ поли, въ хатѣ, коло господарства, огорода и коло дѣтей вашихъ, коли то Пречиста Дѣва пôтъ вашъ збирає и кожду сю капочку числитъ! А щожь казати о вашихъ слезахъ и терпѣніяхъ? Єсли Маріи мила єсть ваша праця для славы Божои, то щожь казати о тыхъ слезахъ вашихъ? Якъ милу и пріемну они выдаютъ воню? Якъ старанно збирає ихъ Прч. Дѣва,

щобы и одна зъ нихъ не пропала! Якажь то шкода тыхъ слезъ, єсли черезъ нарѣканя ваші, не идутъ до сосуда Маріи, но падаютъ на землю, а що гôрше, заслугуютъ на кару Божу? Але щожь буде съ тымъ потомъ, котрый ты проливаєшь въ корчмѣ при піятицѣ, при танцяхъ? Чи и той пôтъ збере Прч. Дѣва? Для когожь ты пôтъ той офѣруєшь? Совѣсть ти сама нехай скаже! Єсли отже хочешь, щобы твôй пôтъ бувъ пріемный Маріи и выдававъ рôвно милу вонь, то уже зъ рана офѣруй Іисусу и Маріи весь твôй пôтъ, котрый маєшь выляти при дневнôй праци, а тогда пôтъ твôй злучится съ потомъ Христовымъ въ вертоградѣ вылянымъ, а слезы твои злучатся со слезами Маріи, и Она отре твôй пôтъ зъ твого чола въ часѣ твоєй смерти и слезы твои отре въ небѣ. Єсли ты идучи далеко до Церкви спôтнѣєшь и єсли въ Церкви где много народа и где єсть душно и парно, потомъ заливаєшся, то знай, що Пречиста Дѣва почислитъ тобѣ кожду каплю твого поту для неба. — Однакъ той пôтъ, котрый ты вылѣєшь

при розпустѣ, при танцяхъ, не Марія але кто иншій буде числити и то не для неба и спасеня, але для пекла и вѣчного осудженя!

О Мати наша Маріе! дивися на нашь кервавый пôтъ, котрый выливаемо при праци, на тŷ гôркŷ нашŷ слезы, и почисли всѣ, щобы они не падали марно, отри слезы зъ очей и пôтъ зъ чола нашого, коли за грѣхи нашŷ плакати и въ потѣ чола нашого на спасенье душь нашихъ працювати будемъ. Аминь.

ДЕВЯТНАЙЦЯТЕ ЧИТАНЬЕ.

„Се мати твоя."

Дитинѣ найлучше при мамѣ. При нѣй она свобôдна, весела, щаслива; але коли, будучи далеко ôтъ мамы, побачитъ пса або що небудь страшного, лякаєся, дрожитъ и утѣкає чимъ скорше до мамы, крыєся и тулитъ до єи матерного серця, и заразъ перестає боятися, єи страхъ замѣняєся въ радôсть, бо чує себе при

матери безпечною. Такъ и Марія, наша Мати, єсть нашимъ упованьемъ, нашимъ прибѣжищемъ; коли насъ діяволъ переслѣдує, нападає, коли тревога повстає въ нашôмъ серци и коли мы прибѣгнемъ до тои небесной Матери нашои, ужесьмо спокôйнŷ, веселй, свобôднŷ. Такъ прибѣгаймо до Маріи передъ всѣмъ въ часѣ нашои смерти, коли то найбôльшу маємъ причину боятися и дрожати, щобысьмо не згинули на вѣки.

Читаю въ лѣтописи Чина Картузôвъ, що тамъ бувъ оденъ монахъ дуже богобоязливый, именемъ Петръ Фявери. Онъ выѣхавши разъ до мѣста въ орудкахъ монастыря, тамъ занедужавъ смертельно и уже бувъ близкимъ смерти. Прійшовъ ôдтакъ до него другій монахъ тогожь Чина именемъ Гупертъ и заосмотривши єго св. Тайнами предсмертными на дорогу до вѣчности, ôдôйшовъ до мѣста. Тогда зъявився умираючому діяволъ, тримаючи въ рукахъ дуже велику книгу, въ котрôй були записанŷ грѣхи зъ цѣлого єго житя, и выкидаючи єму всѣ єго прегрѣшеня, смѣявся зъ него злô-

сливо. Нещасливый умираючій, не знаючи зô страху що має робити, каже діяволови, що сподѣваєсь оставленя всѣхъ своихъ грѣхôвъ, понеже ихъ щиро высповѣдався. Но діяволъ старався вкинути умираючого въ розпуку, и непокоивъ нещасного монаха такъ дуже, що той дрожавъ на цѣлôмъ тѣлѣ и бувъ уже близкимъ розпуки. Але саме въ тôй хвили зъявляєся єму Марія съ Іисусомъ на рукахъ, тоє утѣшенье труждаючихся и заступниця грѣшникôвъ. Ю окружала непонята свѣтлôсть, Сынъ же Єи бувъ невысказанои красоты. И Она звернувшися до умираючого монаха, сказала: „Брате мôй, чому боишся, чому тратишь надѣю? Таже черезъ заслуги тои прекрасной дитины всѣ твои грѣхи зôстали тобѣ ôтпущенû“. Учувши тоє діяволъ, утѣкъ засоромленый, а урадованый монахъ уже нѣчого бôльше не боявся, и спокôйно выжидавъ хвилѣ смерти. Коли Гупертъ єго зновъ ôтвѣдавъ, ôнъ оповѣвъ єму все, що приключилося. И стали бесѣдувати о щастю небеснôмъ, о добротѣ Бога и Прч. Дѣвы, а слѣдуючои

ночи, коли оба горячо до всѣхъ Святыхъ молилися, узрѣвъ Петро велике число Святыхъ коло свого ложа, и ôднѣсши праву руку до горы, закликавъ: „Всѣ Святи̂, ту притомни̂, молѣтъ Бога о насъ“, и повтаряючи ти̂ слова часто, ôтдавъ Богу свого духа. И чомужь ты, душе люба, мила, боишся тяжкихъ своихъ грѣхôвъ, коли и до тебе ôтзываєся Прч. Дѣва, найлучша Мати: „Чому боишся, таже черезъ заслуги того возлюбленного Сына мого ôтпущени̂ сутъ всѣ твои грѣхи“. Єсли ты зъ твоєи стороны здѣлаєшь, що до тебе належитъ, єсли сердечно жалуючи за грѣхи твои, щиро зъ всѣхъ твоихъ тяжкихъ грѣхôвъ высповѣдаєшся, то Іисусъ Христосъ за причиною Прч. Дѣвы проститъ тобѣ всѣ твои грѣхи!

Кобы то Прч. Дѣва була при насъ въ часѣ нашои смерти! Якъ бы намъ тогда добре було! Яка то надѣя наповняла бы тогда наше серце, а діяволъ утѣкавъ бы ôтъ насъ завстыдженый! Но чи пріиде Марія до такого, котрый має тяжки̂ грѣхи на собѣ и въ нихъ умирає, ко-

трый за житя не хотѣвъ ихъ нѣколи сповѣдатися? Такому то нещасному покаже злый духъ въ часѣ смерти цѣлу книгу єго грѣхôвъ противъ Бога, єго невѣрство, нарѣканье и хулы на Г. Бога, єго гôршачѣ розговоры противъ св. вѣры, противъ Церкви и обычаѣвъ, єго погорду для св. Церкви, єи правъ и обрядôвъ, єго обмовы, клеветы, несправедливости, брехнѣ, згôршеня молодшихъ, читанье злыхъ книжокъ, марнованье маєтку на піятыки, забавы, тогды коли жѣнка и дѣти зносили нужду и не мали що ѣсти и въ що одѣтися; ôнъ покаже умираючому єго грѣхи въ супружествѣ поповненѣ, покаже грѣхи родичей, дѣтей, слугъ и то всѣ, якѣ они черезъ цѣле своє житье поповнили! Злый духъ покаже грѣшникови цѣлу мерзôсть єго душѣ. И до кого звернесь такій нещасный грѣшникъ тогда? чи може єму зъявится въ тôй страшнôй хвили Прч. Дѣва? чи може скаже єму: „Чому боишся?“ чи потѣшитъ Она єго, коли ôнъ погордивъ Маріею и Іисусомъ... О! не Святѣ, не Святѣ, але мерзкѣ дія-

волы окружатъ ложе такого нещасливого грѣшника и пôрвутъ душу єго до пекла на вѣчнŷ муки!

О Мати Божа и Мати наша, спаси насъ! Будь при пасъ въ часѣ смерти нашои яко Мати наша, а мы при Тобѣ якже спокôйнŷ будемъ! якъ добре намъ буде при Тобѣ розстатися съ сымъ свѣтомъ! Ты ôтженешь ôтъ насъ діявола, а упросишь намъ щиру скруху и жаль, щобы намъ Сынъ Твôй, Іисусъ найсолодшій ôтпустивъ грѣхи. Аминь!

Аще есть болѣзнь, яко болѣзнь моя.

ЧИТАНЯ

О СТРАДАНЯХЪ ПРЧ. ДѢВЫ МАРІІ.

ВСТУПЪ.

Хотячи взбудити въ тобѣ найревнѣйшу любовъ къ Маріи, матери Божôй и матери нашôй, подаю ту тіи читаня щобъ ты мôгъ въ терпѣняхъ своихъ знайти потѣху, коли подивишся и пригадаєшь собѣ, якъ много Твоя мати, Пречиста Дѣва на тôмъ свѣтѣ терпѣла, а однакъ не нарѣкала. Для васъ то передъ всѣмъ пишу, матери, бо вы найлѣпше знаєте, що то терпѣнье. Однымъ бо зъ найважнѣйшихъ знаменей матери, єсть страданье, терпѣнье. Наслѣдниця Маріи вовзана єсть терпѣти и любити. „Терпѣти

и любити“ о! якже то взнеслй слова! яка ôтзнака матери! Тй два слова ставляютъ ю на рôвни зъ мучениками. Терпѣня и любовь дѣлаютъ ю подôбною „царици меченикôвъ“ Маріи. Нѣкто такъ много не терпитъ якъ мати, не любитъ, якъ мати. Ôтъ колыски ажь до гробу дитины якй терпѣня, грызоты, умертвленя, тревоги кидаютъ єи серцемъ! И такй болѣзни мали бы бути безъ нагороды? Прч. Дѣва найбôльше терпѣла яко Мати наша! Пригадаймо собѣ тй страсти и признаймо, якъ достойно и праведно и зъ того взгляду Марія єсть Матерію нашою, и сострадаючи зъ Нею не будьмо дальше причиною Єи страданя.

ПЕРША СТРАСТЬ.

„Вси, иже къ вамъ проходящіи путемъ, обратитеся, и видите, аще есть болѣзнь, яко болѣзнь моя“. Плачь Іерем..

Перша страсть, о якôй вспоминає св. Євангеліе, есть пророчество Симеона: „Се лежитъ сей на паденіе и на востаніе многимъ во Ізраили, и въ знаменіе прерѣкаемо. И Тебѣ же самой душу пройдетъ оружіе: яко да открыются отъ многихъ сердецъ помышленія“. Луки гл. 2. На тôй слезъ долинѣ, каже св. Альфонсъ, родится чоловѣкъ, щобы терпѣвъ, але кôлько прикрѣйшимъ було бы наше житье, слибысьмо уже на передъ знали, якû нещастя спадутъ на насъ“. Уже передъ нещастьемъ булибысьмо нещасливû. Длятого Г. Богъ сохраняє насъ ôтъ подвôйного нещастя, не показуючи

намъ будучихъ терпѣній, щобы мы не тревожилися, но тôлько разъ ихъ двигали. Але Богъ не сохранивъ въ тôмъ взглядѣ Маріи, понеже хотѣвъ, щобы она була царицею страданя. Протоє справивъ, що Прч. Дѣва всегда мала передъ очима терпѣня, якй на Ню ждали, а именно, що знала о страстяхъ и смерти Сына свого Іисуса, якъ Єи пророкувавъ Симеонъ праведный. „На тй слова, (сказала Прч. Дѣва до св. Матильды), вся радôсть моя въ смутокъ замѣнилася“. Терпѣвъ Давидъ, коли учувъ, що сынъ єго умре, много перенѣсъ Авраамъ черезъ кôлька днѣвъ, дивлячися на свого сына, котрого мавъ жертвувати, а Марія черезъ трийцятъ три лѣта такую жалôсть въ серци носила. Кôлько разôвъ подивиламся на Сына, кôлько разôвъ я єго повивала, коли дивиламся на руки и ноги, тôлько разôвъ душа моя новою доткнута була болѣзнею, все бо менѣ на мысль приходило, що Ôнъ буде розпятый“. Кôлько разôвъ давала ссати Іисусови, тôлько разôвъ приходили Єи на гадку жовчь и оцетъ; коли повивала,

думала о узахъ, коли носила, думала о крестѣ, коли дивилася на спячого, думала о смерти Єго, коли одѣвала, гадала собѣ, якъ Єму зôдрутъ Єго рызу, коли дивилася на руки и ноги, думала о гвоздяхъ, що Го прибютъ. „Очи мои заливались слезами, а серце моє торгане було болестію. И чимъ больше рôсъ Іисусъ въ ласцѣ и любвѣ у Бога и людей, тымъ бôльшу болесть справлявъ Маріи, якъ тоє ангелъ объявивъ святôй Бригидѣ: „Оружіе болести въ кождôй годинѣ щоразъ блисше пробивало серце Маріи, чимъ бôльше приближався часъ смерти Єи Сына“. Авва Рупертъ розмышляючи о Матери кормячôй дитину, рекъ тŷ слова св. писанія. „Вязаніе стакти братъ мой мнѣ, посредѣ сосцу моєю водворится“. (Пѣсн. 1. 12). Сыне мôй, я пригортаю тя до грудей моихъ, бо ты менѣ такъ дорогій, але чимъ ты мнѣ дорожшій, тымъ бôльше стаєшся мнѣ вязанкою смирны гôркои болести, коли розмышляю смерть твою. И св. Вернардинъ каже: „розважала що всесильный мавъ ослабнути, прекрасный мавъ

збриднѣти, Панъ свѣта мавъ бути мовь злодѣй звязаный, Судія засудженый, слава небесъ погорджена, Царь царей терномъ увѣнчаный и оскорбленый". Але кто бувъ причиною сеи безпрерывнои болести? Якъ мати черезъ невдячнû дѣти, такъ Марія черезъ насъ терпѣла. Преподобный Отецъ Ровиліо Т. Іис. оповѣдає, що оденъ молодець мавъ побожный звычай, щодень посѣщати икону Прч. Дѣвы страстнои, маючои сѣмъ оружей болести въ серци. Одного разу тяжко согрѣшивъ. Мимо того въ слѣдуючій день пôйшовъ посѣтити икону Матери Божои. Але якже зачудовавсь, узрѣвши не сѣмъ но вôсѣмъ оружій въ серци Маріи! Розмышляючи надъ тымъ, учувъ выразный голосъ: „Твôй грѣхъ єсть осьмымъ мечомъ для серця мого". Можете выобразити собѣ жаль и плачь єго! щобъ вытягнути мечь зъ серця Маріи заразъ высповѣдався, щобъ за Єи причиною отримати милосердіє у Бога. О мои возлюбленнû! коли подивимся на Марію, кôлькожь тамъ мечѣвъ узримо? єли кождый нашь грѣхъ прошиває Єи

серце! Чи не чуєте голосу Матери: твôй грѣхъ єсть тымъ мечомъ десятымъ... сотнымъ... о! радше передъ грѣхомъ подумай, що пробиваєшь серце матери! Чибы ты ôтважився святократскою рукою пробити серце Маріи въ сей иконѣ? ахъ, кажешь, Господи, якъ бы я то мôгъ зробити! а чомужь то робишь допускаючися тяжкого грѣха? Тôлько разôвъ ты обѣцювавъ на св. сповѣди, а все тоє робишь! О бѣдна Ты, бѣдна Мати межи такими невдячными дѣтьми! Неразъ притрафляєся, що мати плаче на недобрѣ̂ дѣти, що ранятъ єи серце, опускає ихъ тай иде, где ю очи ведутъ, щобы не дивитися на невдячнѣ̂ дѣти, котрѣ̂ возлюбила, выховала! Ахъ, слибы Прч. Дѣва насъ покинула, щобы ся зъ нами стало? Длятого предъ иконою Прч. Дѣвы чи въ хатѣ, чи въ церкви придивляйся духомъ, чи тамъ нема оружія болести въ Єи серци, а єсли єго узришь, вытягни єго черезъ сповѣдь, не чекаючи певного часу, але скоро! О одну рѣчь благаю тя: ôтречися грѣха разъ на всегда и що день проси о ласку, щобы ты не грѣшивъ.

О Мати! я такъ много разôвъ согрѣшивъ, и серце Твоє пробивъ, тысячѣ мечôвъ утопивъ я въ Твоимъ серци! ахъ не гнѣвайся! уже нѣколи того не зроблю! що тôлько знаю, що єсть грѣхомъ, буду того выстерѣгатися, хотяйбы я мавъ житье утратити! Аминь.

ДРУГА СТРАСТЬ.

„Воставъ поими отроча и матерь єго, и бѣжи во Египетъ". Маѳ. 2. 13.

Читаємъ въ житю святои Єлисаветы, княгинѣ Туриньскои, дочки короля угорского, що по смерти мужа єи Генрика, котрый умеръ на вôйнѣ противъ невѣрныхъ, люде безсовѣстнŷ выкинули ю, молоденьку, невинну вдовицю съ трема дѣточками зъ двора въ зимѣ, такъ що не мала где головы приклонити, и тая, що перше убогихъ кормила, теперь дѣти свои маленькŷ по жебрахъ посылала, щобъ зъ голоду не померли, а люде невдячнŷ не

хотѣли єи пріяти и насмѣвалися зъ неи. Ахъ, якажь була болѣзнь сеи матери! якъ гôрко плакала видячи свои дѣточки голоднî, выблѣдлî! А вамъ не жаль тои святои Панѣ? Мати дорога! єслибы и тебе злôсть людска до того стану привела! не хочу ти того пророкувати — якажь болѣзнь стиснула бы твоє серце! Ото Марія, Мати наша тую болѣзнь перетерпѣла, бо Іисуса, дитину Єи возлюбленну выгнали и грѣшники Ю гонятъ! и черезъ насъ, коли выгнанî зъ небесної ôтчины мусимо блукатись по Єгиптѣ того свѣта! Дивѣтся, отъ строгій Иродъ гонитъ невинну Єи дитину хоче ю убити, а Она пятнайцятьлѣтна Дѣвиця муситъ утѣкати въ Єгипетъ! далеко съ дитиною, по дорозѣ злôй, въ зимѣ! Пытаєся св. Бонавентура: „Якъ живилися, где въ ночи спочивали? Кто ихъ въ дôмъ свôй пріймавъ? Чимъ же могли жити, якъ не кусникомъ сухого хлѣба, несенымъ ôтъ св. Іосифа, або яко милостиню выпрошенымъ! Где могли знайти въ ночи спочинокъ посередъ пустынѣ безлюдной, якъ не въ лѣсѣ пôдъ деревомъ безъ даху,

посередъ небезпечности ôтъ людей и звѣрятъ, котрыхъ повно єсть въ Єгиптѣ! Ктобы спôткавъ тогда Іисуса, Марію и Іосифа, найчеснѣйшû особы на свѣтѣ, чижбы ихъ не почитавъ за бѣдныхъ бурлакôвъ? А коли прійшли въ Єгипетъ, жили зъ працѣ рукъ своихъ, и въ потѣ чола свого зарабляли на хлѣбъ". Пише побожный Людолфъ, що Марія такъ була убога, що часомъ не мала кусника хлѣба, коли Іисусъ зголоднѣлый просивъ: „Ахъ. Сыну мôй, все бымъ Ти дала, але не маю нѣ кусника хлѣба". О бѣдна Ты Мати, якъ много ты тогда перетерпѣла, видячи Сына голодного и немаючи Єму що дати! Найже зъ ôтси бѣднû матери берутъ потѣху, а богатшû пересторогу, щобы дѣтямъ не все давали, чого имъ забагнеся... заправляючи ихъ уже въ молодости до такъ важнои чесноты т. є. умертвленя, щобъ умѣли панувати надъ своими похотями; на матеряхъ бо тяжитъ ôтвѣчальнôсть, сли дѣти не добрû, бо мати все давала, на все позваляла, а потому має грызоту! Такъ то терпѣла Марія яко Мати Іисуса!

а щожъ яко Мати наша! Кôлькожь то Иродôвъ намножилося теперь, що Іисуса гонятъ своими грѣхами, що въ серцяхъ нашихъ хотятъ вынищити вѣру въ Іисуса... выгнати Єго зъ цѣлого свѣта! Чижь они того не дѣлаютъ, що Иродъ, и другимъ мечомъ не пробиваютъ серця Маріи? Чомужь ты грѣшнику гонишь Іисуса? що ти винна та мала безборонна дитина? Не возьме ти щастя! Она тя хоче царемъ здѣлати въ небѣ! Видѣла такожь Марія наше выгнанье, наше убожество, нашѝ терпѣня, и серце Єи падалося! сама бы хотѣла терпѣти выгнанье, щобъ тôлько насъ пріяти до небесной ôтчины, и щобъ намъ було добре въ небѣ!

Бл. Іоанна розмышляючи о Іисусѣ гоненôмъ ôтъ Ирода, почула бренкôтъ мечôвъ щоразъ бôльше приближаючійся. Оглянувшися, узрѣла дитину утѣкаючу чудесной красоты и мовлячу єй: „Іоанно моя, дай ми помôчь скрый мя. Я єсмь Іисусъ, а утѣкаю передъ грѣшниками, бо мене гонятъ съ Иродомъ и хотятъ мене убити. Ратуй мене!“ И взяла Іису-

са и приголубила и плакала надъ Нимъ горячими слезами. Сли не хочемъ бути Иродами, не переслѣдуймо Іисуса и Маріи нашими грѣхами, но радше пригорнѣмъ Іисуса до серця и боронѣмъ ôтъ ворогôвъ Єго! О Мати возлюбленна! ахъ, то мы гонили Твого Сына! прости намъ! Ôтъ сего дня будемо стерегли Іисуса въ серцяхъ нашихъ! уже съ Тобою и съ Іисусомъ по Єгиптѣ свѣта того изгнанû, ненавидженû, будемъ подорожувати, ажь насъ возьмешь до небеснои ôтчины, где Тебе и Сына Твого любити будемъ во вѣки. Аминь.

ТРЕТА СТРАСТЬ.

„Чадо, что сотвори нама тако? се отецъ твой и азъ боляще искахомъ тебе.“ Лук. 2. 48.

Було то въ зимѣ, снѣгъ густый падавъ, вѣтеръ сильный вѣявъ въ очи матери ѣдучои залубнями съ маленькою дитиною. Въ тôмъ конѣ сполошилися

гонятъ и летятъ мовь вѣтеръ. Вôзникъ не годенъ удержати. Мати дрожитъ на цѣлôмъ тѣлѣ... мысли занятî нешастьемъ блукаются; за хвильку постерѣгає, що нема дитины! Боже, що за болѣзнь! що за тревога! Тысячнî, страшнî домыслы снуются по головѣ! Завернути не можна, бо конѣ мовь здичѣлî гонятъ тай гонятъ. Въ кôнци ктось конѣ затримавъ... вертаются и знаходять дитину тихонько въ снѣгу лежачу; ще на часъ прибули, бо троха пôзнѣйше булабы дитина замерзла. Такъ то и стократь бôльше терпѣла Марія, утративши Іисуса, и терпитъ, коли насъ дѣти свои утратитъ. Прч. Дѣва найлѣпша Мати, котра нѣколи не мала нѣякого умертвленя съ Іисусомъ, Ôнъ бо бувъ цѣлою Єи розкошею и щастьемъ, Ôнъ свѣтломъ Єи очей... тратитъ тоє щастье, не може дивитися на тую потѣху свою. Въ инныхъ терпѣняхъ мала милого при собѣ Іисуса, а Єго притомнôсть приносила Єй улегшенье, але коли Іисуса не видѣла, тî болѣзни сталися страшнѣйшî. Длятого ходила и шукала ôтъ хаты до хаты плачучи и пы-

таючи: „Видѣсте, єгоже возлюби душа моя“. Дитины моєй нема, а я где пойду! Цѣлй ночи не спала, но плакала и молилася, щобъ могла знайти Іисуса. „Сыну мой возлюбленный, казала, дай ми знайти Тя, все хочу терпѣти, але съ Тобою“. Св. Бенвенута хотѣла довѣдатися, яка була болѣзнь Маріи, коли згубила Іисуса и тои самои болѣзни досвѣдчити. Прч. Дѣва зъявилася єй съ дитиною Іисусомъ на рукахъ. Бенвенута осѣнена красотою дитины, придивляєся єй, хоче ю ухватити, пригорнути до серця, але зъ нагла дитина зникає зъ єи очей. Въ той часъ така туга нею овладѣла, що просила Прч. Дѣвы, абы єй не дала умерти зъ болѣзни. По трехъ дняхъ зъявилася єй Прч. Дѣва и каже: „Теперь знай доню моя, що болѣзнь твоя була лишь только маленькою частинкою моєи болѣзни, якои я досвѣдчила, коли менѣ Сынъ мой загинувъ.“ И длятого съ такою жалостію каже: „Чадо, (Сыну), что сотвори нама тако? се отецъ твой и азъ боляще искахомъ тебе“. А понеже Марія єсть и наша Мати, чижь не болѣє далеко больше

надъ згубою нашои души, если во вѣки будемъ нещасливî? если ôтъ Бога ôтвертаємося, а къ діяволу приближаємся? Тогда Прч. Дѣва съ болѣзнею шукає насъ; Владычиця неба и землѣ шукає насъ и кличе за нами, всегда мовитъ до нашого серця, а грѣшникъ чує сей голосъ Матери и утѣкає: „Сыну мôй, щожь ты зробивъ менѣ, доню моя люба, щожесь то зробила? Ото твôй Отець, а Сынъ мôй возлюбленный Іисусъ зступивъ зъ неба, шукає тя всюды, мовь пастырь зблудивше ягнятко, а ты не даєшся пôймати, крыєшся. И я Мати твоя шукаю тя со слезами, а ты утѣкаєшь передъ матерію!“ Шукає тя Марія черезъ чесноты, черезъ слово Боже, черезъ терпѣнія, бо тя любитъ; серце Єи падаєся... шукає тя черезъ цѣле твоє житье! А если ты не дашся знайти Маріи, то тя Богъ знайде при смерти! тамъ уже не утѣчешь; знайде тя на судѣ, тамъ не утѣчешь! Чижь не лѣпше кинутися въ объятя шукаючои матери, церкви! ту уже такъ много дѣтей знайшла Марія розплаканыхъ, болѣючихъ, а ты ще утѣка-

єшь? О! ходи до Матери блудный сыну, най тя знайде Марія! Іисуса знайшла Марія и мала потѣху, Іисусъ бо зступивъ и „бѣ повинуяйся има“ т. є. бувъ имъ послушный. И вы всѣ, которыхъ знайшла Марія въ церкви черезъ щирый жаль и сповѣдь сердечну, будьте Маріи послушнѝ и слухайте Ю во всѣмъ, щобъ васъ Прч. Дѣва колись въ небѣ найшла въ щастью. Аминь.

ЧЕТВЕРТА СТРАСТЬ.

И нося крестъ свой, изыде въ глаголемое лобное мѣсто".
Іоаннъ, 19, 17.

За часôвъ Генрика VIII, царя англійского, ôтступившого ôтъ единои, правдивои вѣры католицкои, живъ великій канцльерь Ѳома Морусъ, котрый не хотѣвъ ôтступити ôтъ вѣры католицкои и узнати Генрика головою церкви Христовои. Уживано до того рôжныхъ способôвъ, а коли все не помагало, засуджено ôтця дѣтямъ на страшну смерть на шафотѣ. Мужный рыцарь Христовъ нѣчимъ не дався ôтвести ôтъ правды, волѣвъ лишити дѣточки сиротами, а дорогу жѣнку вдовицею, якъ ôтречися Бога, знавъ бо, що сей Господь Богъ, для котрого умирае, лѣпше буде опѣкуватися дѣтьми и его женою, якъ ôнъ самъ. Коли го отже вели на смерть,

дочка єго Маргарита, хотѣла єще разъ узрѣти своего ôтця и попращатися съ нимъ; выбѣгає зъ палаты... тиснеся межи товпу... узрѣла ôтця..., спôткалися ихъ очи... „ахъ отче, ахъ отче!“ зойкнула и впала безъ памяти у нôгъ своего ôтця. Тая дочка дуже любила ôтця... але дочка не любитъ такъ сильно якъ мати! Щожь думаєте, возлюбленнî дѣялося въ серцю найлѣпшои матери Маріи, коли побачила Сына своего терненъ увѣнчаного, несучого соромне орудіе крестне, кровію заляного, коли Єи очи спôткалися съ очима Іисуса? „Ахъ сыну, ахъ сыну!“ мусѣла закликати: „чи то ты, моя потѣхо, моя красото, такъ зраненый! Ахъ, я мати бѣдна, нещасна! щожь маю дѣяти, где обернуся бѣдна сирота!“ Такъ велика була болѣзнь Маріи, що була бы не тôлько омлѣла, але навѣть умерла, єслибы Ю Господь Богъ не заховавъ при житю на бôльшіи болѣзни.

И мы всѣ идемо дорогою крестною, добрі и злі, вѣрнî и невѣрнî. Добрî съ Іисусомъ несутъ крестъ; якъ Симе-

Претерпѣвый за насъ страсти
Іисусе Христе Сыне Божій помилуй насъ.

онъ зъ Кирены, помагаютъ го нести Іисусови... злй же мовь тй два розбôйники идучи на Голготу. Оденъ зъ нихъ съ жалёмъ поглядавъ на Марію, и жалко му стало въ серци, а Она єму за той жаль упросила ласку навернення; другій же въ дикости своєй безъ чувства, противно съ гнѣвомъ поглядавъ на Марію, и длятого безъ покаяня, хотяй при Христѣ, умеръ на крестѣ. Марія всѣхъ насъ мати, она выбѣгає на противъ насъ крестъ двигаючихъ и видитъ насъ по терневôй дорозѣ ступаючихъ и съ нами плачучи, каже: „ахъ дитинонько моя, Я знаю, якъ много ты терпишь, але зажди, твои терпѣня въ радôсть обернутся; иди хоробро за моимъ Сыномъ и за мною, а будешь съ нами тѣшитися“. И здыбує инного грѣшника, що крестъ свôй несе але неохотно, и каже до него: „Ахъ сыну, ахъ сыну! Я мати твоя! анѣ пôзнати тя не могу! Гдежь твоя давна красота? На образъ и подобіе Боже ты бувъ сотвореный, малымъ чимъ ôтъ ангелôвъ умаливъ тя Богъ, славою и честію увѣнчавъ тя...

а теперь вѣнець терневый на твоей головѣ? Чомужь ты здеръ вѣнець такъ свѣтлый зъ головы, а украсивъ єсь ся вѣнцемъ щастя земского? Ты бувъ такій гарный, шатою ласки одѣяный, ангеламъ подôбный, кровю Божою обмытый, сіявъ єсь ласкою... днесь щезла краса твоя, зраненый, пошарпаный — бридкій, до духа упавшого подôбный! чи то ты сыну мôй?“ О щасливый, кто зрозумѣвъ сей голосъ болячои матери, щасливый, кто вступивъ на Голготу... тамъ съ добрымъ розбôйникомъ сожалѣвъ надъ болѣзнею Матери Божои, надъ страстями Іисуса, кто увѣривъ въ Божество Єго и закликавъ: „Помяни мя Господи, єгда пріидеши во царствіи си“, кто признавъ правôсть своихъ терпѣній и сказавъ хулячому: „Мы убо въ правду, достойная бо по дѣломъ наю воспріемлева, сей же ни единаго зла сотвори“. Той въ годину смерти учує тû пресолодкû слова: „Днесь со мною будешь въ раю!“ И спôткає инного грѣшника Марія и плаче и въ тû слова промавляє: Ахъ, сыну мôй... где идешь? навернися до

матери твоеи! Але той дикимъ окомъ поглядае... не мае анѣ слезы сожалѣня для Матери и Сына... двигае крестъ... але проклинае, вступае на Голготу... и хулитъ Бога и помимо лютыхъ терпѣнiй ôтвертаесь ôтъ розпятого Iисуса... о нещасливый! Кôлькожь то днесь такихъ грѣшникôвъ на свѣтѣ, що бôльше терпятъ якъ иннî, але тî терпѣня суть початкомъ вѣчныхъ пекельныхъ болѣзней!

О возлюбленнî! еслисьте черезъ грѣхъ образили доброго Бога, то теперь навернѣтся до Него... дивѣтся на слезы вашои Матери Марiи... не пробивайте Еи серця матерного. Не будьте такъ безумнî, щобы вы зô злымъ розбôйникомъ терпѣли на крестѣ страшнî муки, и при Iисусѣ але безъ Iисуса ôтъ Него ôтверненî умерли!

О Мати болѣюча! дивися, ото двигаемо тяжкiй крестъ терпѣнiй различныхъ! о дай намъ ити терневою дорогою съ Iисусомъ на Голготу, и тамъ умерти... и съ Iисусомъ вознестися къ небесамъ! Помяни насъ Мати въ царствiи Твоимъ! Аминь.

ПЯТА СТРАСТЬ.

„Стояху же при крестѣ Іисусовѣ Мати его". Іоаннъ 19, 25.

Людвикъ Бурбонъ, князь многонадѣйный, давшій незвычайни доказы хоробрости при оборонѣ своєи ôтчины, учувъ о смерти свого найлюбезнѣйшого ôтця, котрый яко вице-король Неаполя въ Пучуольо р. 1495 умеръ. На вѣсть о смерти ôтця поспѣшивъ ôтъ разу до гробу єго... каже собѣ ôтворити грôбъ: ôтвираютъ! потому трумну... видитъ мертвоє тѣло ôтця... ставувъ скаменѣлый... упавъ на трумну — бôльше не вставъ... умеръ. Назвали го протоє богатыромъ дитинячои любви!

Прч. Дѣва, то Мати, горячѣйше любяча якъ всѣ сыны и всѣ люде загаломъ, стоитъ пôдъ крестомъ, на котрôмъ Сынъ Єи висѣвъ! Не тôлько Єи Богъ и Господь... Єи Отець и Сотворитель але также наймилѣйша дитинка єдина

умирає! видитъ Єго кончину, Єго болѣзни, чує Єго зойки... „жажду“, а воды Єму подати не може; чує Єго голосъ: „Боже мой, Боже мой, по что мя оставилъ єси“, хотѣла бы Єго пріяти въ свои объятя — а не може; видитъ, якъ умирає не на ложу смертельнôмъ въ дома, але на висѣльници, черезъ людей найогиднѣйшихъ — и то не за якй зброднѣ, но найневиннѣйше — бо любивъ людей и хотѣвъ спасти ихъ, умирає нагій, посередъ насмѣшкôвъ цѣлого мѣста, а Она, Мати, стоитъ пôдъ крестомъ, пôдъ висѣльницею Сына своего! О мати, котра чуєшь то, ты бы зъ ума зôйшла на саму гадку, що сынъ твôй умре на висѣльници! а Марія дивится и мовь скала стоитъ нерухомо и терпитъ тихонько, безъ нарѣканя. Ахъ, житье гôрше смерти, чомужь не ôтбѣгаєшь! Смерти, чомужь не забираєшь Матери съ Сыномъ? Чижь не лучше було бы умерти, якъ жити умираючи а жіючи умирати? Такъ, такъ, серце було бы Маріи розпалося, була бы упала пôдъ крестомъ, и умерла, але Богъ єще

Ю заховавъ, щобы була царицею мучениковъ. И тамъ пôдъ крестомъ були для Маріи также болѣзни рожденія... бо насъ всѣхъ Марія породила, коли Єй Іисусъ сказавъ: „Се сынъ твой". „Ты бо Матерію намъ стала, колись пôдъ крестомъ стояла".

О люде, люде, о дѣти Маріи, якъ многихъ болѣзней вы Єи стоите. Чи вы знаєте, для кого Она такъ терпитъ? и длячого? Щобы мы, Єи дѣти, жили во вѣки! чижь бувъ бы Іисусъ умеръ такъ соромною смертію, єслибы не мы грѣшнû? Іисусъ же умеръ, щобы мы во вѣки не умерли, но жили во вѣки въ небѣ; зъ того отже слѣдує, що мы єсьмо причиною смерти Іисуса и болѣзней Маріи! Въ такихъ то болѣзняхъ Она Матерію намъ зôстала!

Для умоленя бо величества Божого, для досытьучиненя справедливости Божôй треба було пôдвôйнои оферы: за першого, грѣшного Адама, вторый Адамъ, Іисусъ невинный жертвуєся, за Єву непослушну, друга Єва послушна, Марія, не такъ, яко бы Іисусъ за мужôвъ оферо-

вався, Марія за невѣсты, але оба полы повиннî були взяти участь въ дѣлѣ ôткупленя, якъ оба брали участь въ дѣлѣ упадку. Іисусъ терпитъ все то на крестѣ, а Марія въ серци пôдъ крестомъ... ще бôльше, Марія съ Іисусомъ на крестѣ серцемъ умирає; Она єсть спôвспасителькою нашою! Она Мати за дѣти серцемъ умирає!

Читаємъ въ рочникахъ Товариства Іисусового о однôмъ молодцю въ Индіяхъ, якъ ôнъ выходячи зъ дому въ грѣшнôмъ намѣреню, учувъ тû слова: „Затримайся, где идешь?“ На тû слова обернувся и глянувъ на икону Матери болячои, котра тамъ знаходилася. И узрѣвъ рѣчь чудесну: Прч. Дѣва выймає оденъ мечь зъ свого серця и каже: „Возьми сей мечь и прошій нимъ радше серце моє, а не рани грѣхами Сына мого“. Учувши тоє, молодець упавъ на землю и сокрушенымъ серцемъ просивъ о милôсть... пôйшовъ до сповѣди и тамъ свôй грѣхъ мыслею поповненый исповѣвъ и ôтъ сего часу не ранивъ серця Маріи. Ото Марія яко Мати Іису-

това волитъ, щобы мы Єи серце ранили, якъ Сына Єи розпинали; яко Мати наша ôтводитъ насъ ôтъ грѣха, не хоче нашои згубы и радше на себе бере терпѣнье! ото! якъ Марія купно съ Іисусомъ исповняє жертву! якъ жіючи умирає, а умираючи жіе дла насъ! О Мати, не допускай, щобы мы убиваючи Сына Твого, самй себе во вѣки погубили. Аминь.

ШЕСТА СТРАСТЬ.

„Единъ отъ воинъ копіемъ ребра Ему прободе". Іоан. 19. 24.

Пише св. Євангеліе, що, коли Іисусъ уже умеръ, прійшли жовнѣри и хотѣли довѣдатися, чи уже померли тй, що були розпятй; отже понеже два розбôйникй еще жили, стали желѣзными булавами крушити имъ кости и пробивати голени, щобы ихъ добити, днесь бо, т. є. въ велику Пятницю, мусѣли тѣла бути знятй зъ крестôвъ и похороненй, бо завтра бувъ великдень жидôвскій, а не годилося, шо-

бы тѣла розпятыхъ въ такъ велике свято висѣли на крестахъ! Видѣла тоє Прч. Дѣва, и страшною тревогою перенята, просила Льонгина, котрый доводивъ тыми жовнѣрами, щобы Єи Сына возлюбленного такъ не безчестивъ, понеже уже умеръ. Льонгинъ маючи сожалѣнье надъ Прч. Дѣвою, услухавъ Єи прошеня, але маючи здати справу зъ свого посольства, хотѣвъ переконатися, чи дѣйсно Іисусъ умеръ, и задати Єму копіемъ смертельный ударъ. И вывинувъ копіемъ и вымѣривъ... и сильно ударивъ въ ребра Іисуса и на скрôзь серце цробивъ... ажь цѣлый задрожавъ... А Марія узрѣвши тоє, мовь бы кто мечь въ серци Єи утопивъ, зойкнула болесно и оперлася на рамени Іоанна, сына свого прибраного. Щожь ту поможе словами описувати тую болѣзнь, коли єи нѣкто поняти, а я описати не зможу? Може ты, мати, пôймешь найлѣпше тую болѣзнь. Єсли бы ты дивилася на скостнѣле и мертве тѣло свого сына и тонула въ слезахъ... а якійсь нелюдскій тиранъ прійшовъ бы и збыткувався надъ тѣломъ твоєи дитины, бючи и штуркаючи... скажи менѣ, щобы

ты робила? власными грудьми заставлялабысь тѣло твого сына... Такъ велика була болѣзнь Маріи, що сказала святôй Бригитѣ: „Коли копіе зъ боку вылобули, показалося желѣзо цѣле кровію зброчене. Тогды здавалося менѣ, що моє серце пробите, колимъ видѣла, що серце Сына мого прободене". Въ инныхъ болѣзняхъ Сынъ Єи сожалѣвъ съ Нею; въ сей уже ôтъ Сына не мала потѣхи. Але то сталося „да сбудется писаніе: кость не сокрушится отъ него. И паки другоє писаніе глаголетъ: воззрятъ нань, єгоже прободоша". Кобы то уже разъ спôзнали грѣшники, кого то они пробили! що они пробили серце, а серце Бога, Спасителя, Добродѣя свого... чомужь они ажь до сего часу такъ заслѣпленî, що не видятъ сеи збродиѣ? Іисусъ вправдѣ уже умеръ, але Божество Єго мешкає въ тôмъ тѣлѣ Єго, а грѣшники надъ умершимъ збыткуются и робятъ тоє, щобы Іисуса убити могло, єсли бы живъ Іисусъ! Такъ то грѣшники пробиваючи серце Іисуса, разомъ и серце Маріи пробиваютъ... А тая добра Мати — не проклинає, не гнѣвається

на убійцѣвъ, але мовчитъ и терпитъ и терпитъ, и зъ охотою пріймає чоловѣка за сына. „Се сынъ твой“, и любитъ єго, и коли єму свѣтъ серце пробє, то Марія съ нимъ терпить. Коли зняли тѣло Іисусове зъ креста, ôтдано єго Матери и на Єи лонѣ зложено. О свѣте, невдячный свѣте! чижь такого ти дала Сына Марія? а ты якого Єи ôтдаєшь! „Мôй Сынъ бувъ такій красненькій, бѣлый и румяный, а теперь посинѣлый, плюваньемъ покаляный... очи такъ мило поглядали... а теперь уже не видять... руки, що всѣмъ добре дѣлали, теперь обвисли, чудесне волосье розтрѣпане... тѣло такъ красне, теперь ранами мовь пооране“. Кто бы осмѣлився выдерти матери сына и окрутно замордувавши, ôтдати єго матери и сказати єй съ насмѣшкою: „Маєшь твого сына, утѣшся нимъ?“ Такъ ты дѣлаєшь грѣшнику! Марія ти дає Іисуса прекрасного, здорового, румяного, а ты Єго черезъ грѣхи такъ збезчещеного ôтдаєшь — невдячный, нечестивый! Чи ôтважишся ще коли на грѣхъ? нѣколи уже, нѣколи грѣха не сотворю!

Але, коли уже такъ сталося, нема инної рады, якъ прибѣгнути до ранъ Іисусовыхъ... Тамъ скрыймося ôтъ свѣта зôпсутого, тамъ сотворѣмъ собѣ комôрку и замешкаймо! А єслисьмо Маріи такого Сына ôтдали, то хоть заступѣмъ Маріи Єго мѣсце: „Се сынъ твой“. За себе давъ Іисусъ насъ Маріи, щобы мы вступаючи въ слѣды Іисуса черезъ нашѣ чесноты, ставалися потѣхою Маріи!

О Мати! якужь болѣзнь задалисьмо серцю Твому, зранивши серце Твого Сына! Уже нѣколи єго ранити не будемъ, але серця нашѣ любовію Єго зраненѣ Тобѣ ôтдамо. Мы Тобѣ за такъ красного, милого сына тамъ убитого ôтдали. Дуже намъ жаль того! Мы хочемь теперь бути красными на души, щобы Тобѣ справити потѣху! Тобѣ ôтдаємося, носи насъ на лонѣ опѣки своєи; возьми насъ въ свои обятя, щобы мы ôтъ свѣта зраненѣ на Твоимъ серци умерли, съ Тобою умерши въ небѣ Тя оглядали. Аминь.

СЕМА СТРАСТЬ.

„И прiемъ тѣло Iосифъ, обвитъ е плащаницею чистою, и положи е въ новѣмъ своемъ гробѣ, его же изсѣче въ камени“. Маѳ. 27. 59.

Коли такъ Марiя тримала Iисуса на рукахъ и приглядалася Єму и съ Нимъ хотяй мертвымъ бесѣдувала, тогды ученики съ честiю и майже на силу взяли тѣло зъ Єи лона, а Она мовила: „ахъ! не берѣтъ менѣ Сына мого, най ся подивлю на Него“, але они видячи, що видъ мертвого тѣла єще бôльшŷ справляє Єй болѣзни, взяли тѣло, намастили дорогими мастями, обвили въ бѣле и чисто простирало и несутъ до гроба! О якiй то похоронъ! не було и не буде бôльше такого! Несутъ люде Бога умершого, товаришатъ ангели сумнŷ, святŷ невѣсты и Мати Бога, Марiя! Якiй то нечуваный походъ! Вспоминає намъ св. Євангелiе

Благообразный Іосифъ съ древа
снемъ пречистое тѣло Твое...

о подôбнôмъ походѣ. Выносили зъ мѣста сына однои побожнои вдовицѣ; Іисусъ мимо идучи, и видячи слезы матери, говоритъ єй взрушеный: „Не плачь": Я отру слезы твои; я верну ти твого сына, и привѣвъ до житя єй сына и ôтдавъ єго матери. А ту самъ Іисусъ, що инныхъ воскрешавъ, несеный на мѣсце спочинку. И власна Мати Єго иде за мертвымъ тѣломъ и плаче; а ту нема нѣкого, ктобы сказавъ: „не плачь". Чомужь то Іисусъ такъ дѣлає? чижь бôльше любивъ тамтую матерь, якъ свою? О нѣ! але хоче исповнити св. писаніе, хоче перейти всѣ колѣѣ житя людского... хоче умерти..., бути погребаный, лежати въ гробѣ. Уже вложили Іисуса до гробу, уже въ очахъ Маріи великимъ камѣнёмъ привалили грôбъ... И сѣла Марія при гробѣ Іисуса и якъ сама мовила до св. Бригиты: „якже охотно хотѣлабымъ була бути зложена при Сынѣ моимъ, если бы була Єго така воля, абы при погребеню Сына мого були два серця во гробѣ".

Але Марія єсть також и наша Мати, Она болѣє, сли мы черезъ грѣхи умре-

мо для неба... уже грѣшникъ мае бути погребенымъ въ пеклѣ, а Іисусъ милуе Матери своеи и нашу и каже: „встань“, хоче ôтдати его Матери, а грѣшникъ не хоче и не слухае взываючого Бога: „Повстань ôтъ грѣхôвъ“, не твори сиротою матери своеи. Воистину, бôльше есть чудо, щобъ грѣшникъ вставъ ôтъ грѣхôвъ своихъ, якъ, щобъ умершій повернувъ до житя дочасного! бо до того треба тôлько всемогучои волѣ Бога, а до тамтого, т. е. до наверненя грѣшника и вôльнои волѣ чоловѣка, котра може опертися майже самому Богу! О любимû! коли Богъ взывае и хоче насъ ôтдати нашôй матери, то встаньте и говорѣтъ: т. е. сповѣдайтеся вашихъ грѣхôвъ, най Пречиста Дѣва утративши Іисуса, мае хоть насъ! Ото и сестры нашû, т. е. святû душѣ плачутъ по смерти брата свого! Мы уже такъ давно въ гробѣ грѣхôвъ, ужесьмо може засмердѣлися якъ Лазаръ во гробѣ, Іисусъ любитъ насъ, хоче чудо здѣлати, кличе: Грѣшнику, выйди зъ гробу грѣха! а ты лежишь звязаный узами грѣха и не слухаешь

Іисуса! Ахъ! не чекай, ажь Іисусъ перейде и скаже: „спи собѣ и ôтпочивай“, лежи и гній мовь трупъ во гробѣ грѣха, ажь ти скаже, якъ тôй смоковници „да не ктому отъ тебе во вѣки никтоже плода снѣсть!“

Але, сли хочемъ бути сынами Маріи, и мы зступѣмъ съ Іисусомъ въ грôбъ, але не въ грôбъ грѣха, но съ апостоломъ кажѣмъ! „Умросте бо и животъ вашъ сокровенъ єсть со Христомъ въ Бозѣ“, Кол. 3, 3. Подумаймо собѣ, щосьмо уже умерли и лежимо во гробѣ, а тогда солодко намъ буде жити съ Христомъ въ Бозѣ; подумаймо собѣ, що мы въ вязници зъ любви къ Богу, а солодко намъ буде... цѣлый свѣтъ обмерзне намъ и доступимо супокою и солодости невысказанои. Ото и въ св. Тайнѣ Євхаристіи Іисусъ лежитъ мовь мертвый во гробѣ... въ сей вязници любви, а при гробѣ сидитъ Марія, Мати Іисуса и Мати наша; приступѣмъ, злучѣмся съ Нею и плачмо съ Маріею надъ гробомъ Іисуса.

О Мати, бѣдна Мати! то я втрутивъ Сына Твого до гробу: ото ту зброднярь

стае передъ Тобою, падае на колѣна, узнае свой блудъ! Уже выйду изъ гробу грѣха... вступлю въ грôбъ Іисуса, и тамъ буду жити що дня умираючи свѣтови; най нѣкто мене не видитъ, не чуе, тôлько Ты, о Мати моя! Сынъ Твой умеръ и я хочу съ Нимъ умерти! Пращай свѣте, пращай; грôбъ Іисуса буде мешканьемъ моимъ, вязниця Іисуса моею палатою! кобы я черезъ цѣле мое житє такъ мôгъ жити съ Тобою и при Тобѣ, ажь Тя буду оглядати во вѣки въ небѣ! Аминь.

Владичице прийми молитвы рабовъ Твоихъ и избави насъ отъ всякія нужды и печали.

BOOKKEEPER 2011
0010160347